

Załącznik 1 do uchwały nr 330/2022
Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
z dnia 16 marca 2022 r.

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej

Katedra Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej

Program studiów

**studia pierwszego stopnia
na kierunku praca socjalna**

profil ogólnoakademicki

Charakterystyka programu studiów

Nazwa kierunku studiów	praca socjalna
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	poziom 6
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Moduły	<p>Praca socjalna z rodziną (poradnictwo, asystentura):</p> <p>Celem ukończenia modułu jest poszerzenie wiedzy oraz nabycie praktycznych umiejętności z zakresu szeroko rozumianej pracy z rodziną, uwzględniającej różne kategorie rodzin i ich problemów oraz specyfikę działań kierowanych wobec tych rodzin w ramach pracy socjalnej. Obecnie jest coraz większa potrzeba wspierania środowiska rodzinnego, które zmagają się z różnymi trudnościami czy kryzysami. Zróżnicowana struktura współczesnej rodziny, która często przeżywa kryzys, wymaga zaangażowania przedstawicieli różnych zawodów, w tym pracowników socjalnych, asystentów rodziny, streetworkerów, przedstawicieli różnych instytucji realizujących politykę społeczną państwa czy przedstawicieli organizacji pozarządowych. Problemy rodziny są odzwierciedleniem problemów społecznych, z którymi zmagają się ludzie w XXI wieku. Absolwent kierunku praca socjalna, który zarazem ukończył proponowany moduł, będzie przygotowany zarówno pod względem teoretycznym, jak i praktycznym do pomagania, wspierania i poradnictwa rodzinnego. Realizacja modułu pozwala na poznanie dwóch perspektyw w działaniu na rzecz rodziny: teoretycznej oraz praktycznej realizowanej w ramach ćwiczeń i warsztatów zaproponowanych studentom. Moduł poszerza wiedzę z zakresu działań na rzecz rodziny doświadczającej takich problemów jak: bieda, bezrobocie, rozwód, samotne rodzicielstwo, bezradność w kwestiach wychowawczych, sieroctwo społeczne, przemoc, uzależnienia, problemy komunikacyjne, niepełnosprawność, choroba, śmierć, poczucie osamotnienia, pobyt w jednostce penitencjarnej, problemy z wymiarem sprawiedliwości, zaburzenia psychiczne, emocjonalne, spory, konflikty i inne.</p> <p>Praca socjalna w środowisku lokalnym:</p> <p>Celem ukończenia modułu jest poszerzenie wiedzy teoretycznej oraz zdobycie praktycznych umiejętności związanych z pracą socjalną w społeczności lokalnej. To właśnie w niej funkcjonuje i organizuje swoje życie jednostka. Tutaj zaspokajają swoje potrzeby, realizują swoje codzienne aktywności, podejmuje wyzwania, dokonuje życiowych wyborów. Tutaj zamieszkuje i musi odnaleźć się w różnych sytuacjach wynikających z przynależności do danego środowiska. Odpowiednia organizacja środowiska lokalnego ma duży wpływ na sposób jego funkcjonowania. Jest kluczowym elementem w rozwiązywaniu problemów występujących w lokalnych społecznościach, sporów oraz ważnych kwestiach społecznych. Uczestniczenie w module umożliwia poznanie różnych mechanizmów związanych z działaniami podejmowanymi w ramach pracy socjalnej w społeczności lokalnej.</p>

	Dostarcza wiedzy z zakresu polityki społecznej, współpracy międzyinstytucjonalnej w środowisku lokalnym, streetworkingu, organizowania zajęć i spotkań dla różnych grup społecznych będących członkami danej społeczności. Jej celem jest też zaznajomienie studenta z wieloma oddolnymi inicjatywami podejmowanymi przez środowisko i kształtującymi postawy obywatelskie w społeczeństwie. Absolwent kierunku praca socjalna, który zarazem ukończył proponowany moduł, poza wiedzą teoretyczną, posiada również praktyczne umiejętności będące wynikiem udziału w różnych zajęciach, ćwiczeniach oraz warsztatach oferowanych w ramach modułu. Jest przygotowany do prowadzenia różnych inicjatyw w instytucjach publicznych funkcjonujących w środowisku lokalnym, w organizacjach pozarządowych oraz w ramach akcji organizowanych na rzecz społeczeństwa.
Forma/formy studiów	studia stacjonarne/ niestacjonarne
Liczba semestrów	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180 ECTS
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Łączna liczba godzin zajęć	1200
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Ocena efektów uczenia się – są to kryteria oceny pracy ustalone przez prowadzącego zajęcia i/lub skale punktowe z przedziałami odpowiadającymi skali ocen przyjętej w APS (2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0). Kryteria oceny publikowane są w systemie USOS w elektronicznych sylabusach przedmiotów.
Sposoby oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Wykorzystywane w procesie kształcenia sposoby weryfikacji efektów to: egzaminy pisemne, ustne, kolokwia, eseje, dyskusja, praca w zespołach, indywidualna praca na zajęciach, prezentacje multimedialne, realizacja projektów, wykonywanie i prezentacja prac domowych. Stosowane przez nauczycieli sposoby weryfikacji efektów uczenia się, w tym ich adekwatność, oceniane są podczas planowych hospitacji zajęć.
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	153
Procentowy udział liczby punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) uzyskanych w ramach zajęć zdalnych	15% (27 ECTS)

Dziedzina nauki/sztuki i dyscypliny naukowe/artystyczne	Pedagogika
Procentowy udział liczby punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) dla każdej z dyscyplin, do której przyporządkowany został kierunek studiów, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	- Pedagogika: 80% (144 ECTS) - Nauki socjologiczne: 20% (36 ECTS)
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych*	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych	200 godzin
Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	praktyka asystencka – 80 godzin na I roku studiów praktyka specjalistyczna 1 - 80 godzin na II roku praktyka specjalistyczna 2 - 40 godzin na III roku Zasady odbywania praktyk określone są w „Regulaminie praktyk studenckich”.
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	12
Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), które student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru	31% (56 ECTS)
Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), którą student musi uzyskać w ramach zajęć: związanych z prowadzoną na uczelni działalnością naukową** w dyscyplinie/dyscyplinach do których przyporządkowany został kierunek studiów (w przypadku profilu ogólnoakademickiego) lub kształtujących umiejętności praktyczne (w przypadku profilu praktycznego)	80% (155 ECTS)

<p>Wskazanie związków z misją uczelni i strategią jej rozwoju</p>	<p>Kierunek praca socjalna w pełni wpisuje się w misję Uczelni, ukierunkowaną na przygotowanie profesjonalistów pełniących istotne funkcje zawodowe w środowiskach marginalizowanych społecznie, o specjalnych potrzebach edukacyjnych i społecznych.</p> <p>Misję i strategię rozwoju Uczelni uwzględniono zarówno w programie studiów, jak i w sylwetce absolwenta. Nadrzędnym celem realizacji programu jest kształcenie światłych i twórczych profesjonalistów dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych, jak i zawodowych umiejętności praktycznych, tj. ludzi troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk na rzecz których będą pracować, w szczególności osób z różnorodnymi rodzajami niepełnosprawności, w duchu poszanowania ich ludzkich i obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako niezbywalnego elementu ludzkiej kondycji oraz włączania osób marginalizowanych w życie społeczeństwa na zasadzie równoprawnych obywateli. Przedmioty nawiązujące do misji i strategii rozwoju uczelni to np.: „Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności”, „Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnościami”, „Pedagogika rodziny”, „Wybrane formy wsparcia dziecka”.</p> <p>Kluczowe treści kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „praca socjalna” o profilu ogólnoakademickim dotyczą zagadnień powiązanych z przyporządkowaniem do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.</p> <p>Program studiów prowadzony w systemie ECTS umożliwia studentom i studentkom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, zarazem wkomponowuje się w misję Akademii, która jest ukierunkowana na przetwarzanie i przekazywanie wiedzy na temat człowieka, jego kultury społecznej, tworzenia kreatywności podmiotowej i społecznej osób studiujących, przygotowywanych do pracy z osobami marginalizowanymi, z niepełnosprawnościami, umożliwiając ich aktywność osobistą i społeczną. W myśl motto Patronki prof. Marii Grzegorzewskiej „<i>Nie ma kaleki – jest Człowiek</i>” – przy konstrukcji kluczowych treści zwrócono szczególną uwagę na wyposażenie studentów i studentek w zdolność do wrażliwości etycznej i refleksyjności, kształtowania postaw prospołecznych czy też budowania poczucia odpowiedzialności za słowa i czyny – tak ważnej właściwości w pracy pracownika socjalnego.</p> <p>W ramach realizacji toku zajęć na kierunku studenci mogą wybrać jeden z dwu modułów (prezentowanych podczas zajęć wprowadzających) <i>Praca socjalna z rodziną (poradnictwo, asystentura)</i> lub <i>Organizacja pracy socjalnej w środowisku lokalnym</i>, których celem jest wzmocnienie kompetencji praktycznej przyszłych absolwentów Akademii.</p>
---	---

<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwenci i absolwentki kierunku praca socjalna nabywają uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, zgodnie z wymogami Ustawy o pomocy społecznej dotyczącymi kwalifikacji do tego zawodu. Posiadają wiedzę z zakresu pracy socjalnej i obszarów pokrewnych, w szczególności pedagogiki, psychologii, socjologii, podstaw zarządzania i ekonomii, prawa, co przejawia się znajomością terminologii oraz umiejętnością jej stosowania na gruncie pracy zawodowej. Studenci i studentki w trakcie studiów zdobywają wiedzę na temat człowieka, relacji społecznych, a także technik oddziaływania na klientów, w tym opartych na komunikacji międzyludzkiej. Znają metody i techniki badań pedagogicznych oraz stosowanych w diagnozie problemów społecznych w różnych typach organizacji pomocy społecznej. Znają administracyjne podstawy pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Dysponują, niezbędną w zawodzie pracownika socjalnego wiedzą prawną, administracyjną czy ekonomiczną.</p> <p>Absolwenci i absolwentki kierunku praca socjalna posiada również umiejętności niezbędne w zawodzie pracownika socjalnego. Potrafią zastosować zdobyte umiejętności w relacjach społecznych z jednostką, rodziną, społecznością, co jest niezbędne w wykonywaniu zawodu. Umieją opracować diagnozę przypadku, sporządzać raporty i inną dokumentację, prawidłowo określać postawy klientów i ich sytuację życiową, a ponadto prowadzić badania naukowe oraz diagnozy związane z pomocą społeczną. Osoby kończące studia potrafią wykazać innowacyjność w pracy zawodowej, a także prawidłowo podejmować decyzje w zakresie wszystkich spraw klientów. Posiadają umiejętności współpracy z osobami i instytucjami, a także pozyskiwania instrumentów wsparcia socjalnego klientów. Posiadają umiejętność planowania i ewaluacji działań, tworzenia grup zadaniowych, porozumiewania się z klientami oraz innymi specjalistami.</p> <p>Absolwenci i absolwentki kierunku praca socjalna posiadają wiele kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych do pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Ponadto absolwenci i absolwentki kierunku praca socjalna zdobywają i rozwijają umiejętności interpersonalne, krytycznego i refleksyjnego myślenia, diagnozowania środowiska, inicjowania działań pomocowych i interwencji społecznych, pracy ze społecznością lokalną i innymi instytucjami pomocowymi. Służą one poprawie jakości pracy socjalnej, pozwalają na właściwą diagnozę kompetencji zawodowych, a także ocenę własnej wydajności pracy i ograniczeń, przeciwdziałając wypaleniu zawodowemu. Zdobytte kompetencje pozwalają absolwentom na pokonanie stresu w pracy zawodowej, zdolność do kierowania zespołami, uczestniczenia w superwizji. Absolwenci i absolwentki pracy socjalnej w APS są przygotowani do zmierzenia się z różnymi postawami klientów, szczególnie z ich roszczeniowością; szanują klienta, a zarazem wykorzystują własne zasoby do budowania właściwych relacji klienta z jego środowiskiem społecznym.</p>
----------------------------	---

*Dotyczy kierunku studiów przyporządkowanego do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne i nauki społeczne.

** Uwzględnia się zajęcia przygotowujące do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Efekty uczenia się

Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Absolwent kierunku praca socjalna		Symbol efektu z PRK
zna i rozumie:	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w zakresie pracy socjalnej;	P6U_W
potrafi:	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie, komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko;	P6U_U
jest gotów do:	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim, samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.	P6U_K

Efekty uczenia się dla kierunku		
Symbol efektu kierunkowego	Efekty kierunkowe	Symbol efektu z PRK
Absolwent kierunku praca socjalna		
WIEDZA (zna i rozumie:)		
PS1_W01	w zaawansowanym stopniu różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej; posiada podstawową wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk; zna zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej;	P6S_WG
PS1_W02	kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania systemu pomocy społecznej i pracy socjalnej;	P6S_WG
PS1_W03	wybrane koncepcje człowieka – filozoficzne, psychologiczne, socjologiczne, biologiczne;	P6S_WG
PS1_W04	funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie, rodzaje więzi i struktur społecznych;	P6S_WG
PS1_W05	zróżnicowania społeczne stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;	P6S_WG
PS1_W06	reguły komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;	P6S_WG
PS1_W07	metodologię badań naukowych; procedurę realizacji projektów badawczych z obszaru pracy socjalnej;	P6S_WG
PS1_W08	ekonomiczne oraz prawne uwarunkowania pomocy społecznej/działalności pracownika socjalnego, w tym zasady ochrony prawa autorskiego i własności przemysłowej;	P6S_WG
PS1_W09	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, istotne z punktu widzenia pracy socjalnej;	P6S_WK
PS1_W10	zasady etyki zawodowej pracowników socjalnych;	P6S_WK
PS1_W11	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej; zna zasady pozyskiwania środków z różnych źródeł zewnętrznych, w tym z funduszy europejskich;	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI (potrafi:)		
PS1_U01	wykorzystać posiadaną wiedzę: formułować i rozwiązywać różne problemy społeczne, poddawać analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;	P6S_UW
PS1_U02	dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;	P6S_UW

PS1_U03	wykorzystywać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;	P6S_UW
PS1_U04	rozwiązywać konflikty na drodze mediacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych;	P6S_UW
PS1_U05	przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;	P6S_UW
PS1_U06	sporządzać i interpretować dokumentację wykorzystywaną w pracy socjalnej;	P6S_UW
PS1_U07	posługiwać się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;	P6S_UW
PS1_U08	brać udział w debacie związanej z zagadnieniami związanymi z pracą socjalną, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;	P6S_UK
PS1_U09	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P6S_UK
PS1_U10	komunikować się i pracować indywidualnie oraz w grupie; współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;	P6S_UO
PS1_U11	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów/owa do:)		
PS1_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;	P6S_KK
PS1_K02	ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; korzystania z pomocy, konsultacji i superwizji; dokonywania krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;	P6S_KK
PS1_K03	myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowywać i uczestniczyć w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych;	P6S_KO
PS1_K04	do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego związanych z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów społecznych jednostki, grupy i społeczności lokalnej;	P6S_KO
PS1_K05	przestrzegania zasad etyki zawodowej; prezentowania odpowiedzialnej i empatycznej postawy wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych oraz dylematów etycznych.	P6S_KR

**OPIS PRZEDMIOTÓW
DLA STUDIÓW I STOPNIA
NA KIERUNKU PRACA SOCJALNA
(STUDIA STACJONARNE I NIESTACJONARNE)**

Warsztaty umiejętności interpersonalnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna pojęcia: komunikacja werbalna i niewerbalna; konflikty wewnętrzne i interpersonalne, stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja; role grupowe w relacjach interpersonalnych;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	rozpoznaje sytuacje konfliktowe, podejmuje próbę ich rozwiązania i dobiera adekwatne metody rozwiązywania konfliktów interpersonalnych;
2.	PS1_U04	nabywa umiejętności formułowania i dotrzymywania kontraktu grupowego;
3.	PS1_U08	korzysta z adekwatnych metod nawiązywania oraz utrzymywania kontaktów interpersonalnych oraz kontaktów w grupie;
4.	PS1_U10	analizuje własne postępowanie w kontakcie z drugim człowiekiem, swoje mocne i słabe strony;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	wykazuje się otwartością na nawiązywanie kontaktów przy jednoczesnej obronie własnych i cudzych granic psychologicznych; zachowuje dyskrecję; okazuje zainteresowanie i szacunek dla innych;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Integracja grupowa. Ćwiczenia obniżające lęk i napięcie. Dzielenie się informacjami o sobie w bezpiecznych warunkach. Sformułowanie kontraktu grupowego. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Uważne i nieoceniające słuchanie. Typowe błędy komunikacyjne. Mocne i słabe strony własnych kompetencji komunikacyjnych. Konflikty interpersonalne i międzygrupowe. Indywidualny styl rozwiązywania konfliktów i zarządzania konfliktem. Konflikty zakorzenione w kulturze.

Elementy prawa pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
	PS1_W08	zna prawne uwarunkowania pomocy społecznej/działalności pracownika socjalnego, w tym zasady prawa pracy;
		Umiejętności
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu prawa pracy i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy; dobiera i stosuje właściwe przepisy prawa pracy w praktyce;
2.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi z zakresu prawa pracy w ramach pracy zawodowej;
		Kompetencje społeczne
1.	PS1_K01	dokonyje krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu prawa pracy; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu prawa pracy w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
2.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Podstawowe zasady prawa pracy. Stosunek pracy (definicja pojęcia, strony stosunku pracy, sposoby nawiązania stosunku pracy: umowa o pracę, wybór, mianowanie, powołanie, spółdzielcza umowa o pracę). Stosunek pracy a wykonywanie pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej. Obowiązki pracodawcy i pracownika. Zakaz dyskryminacji w prawie pracy. Wybrane regulacje prawne z zakresu: wynagrodzenia za pracę, czasu pracy, urlopów pracowniczych. Uprawnienia pracownicze związane z rodzicielstwem. Wybrane zagadnienia dotyczące zatrudniania młodocianych. Rozpatrywanie sporów o roszczenia ze stosunku pracy.</p>		

Filozofia z elementami logiki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	rozumie istotę współczesnych problemów filozoficznych i logicznych oraz zna sposoby ich uzasadniania;
2.	PS1_W03	rozumie w zaawansowanym stopniu znaczenie poszczególnych idei filozoficznych i aksjomatów logicznych i zna ich uzasadnienie w odniesieniu do współczesnych przemian społecznych;
3.	PS1_W09	posiada wiedzę na temat współczesnych osiągnięć w zakresie filozofii i logiki i dylematów cywilizacyjnych współczesnego świata;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę filozoficzną i logiczną, aby formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy społeczne;
2.	PS1_U08	potrafi komunikować się za pomocą filozoficznej i logicznej terminologii oraz wykorzystywać je w debacie;
4.	PS1_U11	potrafi samodzielnie kształtować i planować własny rozwój poprzez wskazanie istotnych idei i wartości;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji nad własnym światopoglądem, poglądami filozoficznymi i koncepcjami logicznymi;
2.	PS1_K04	jest przygotowany/-a do realizowania fundamentalnych idei filozoficznych i koncepcji logicznych w życiu społecznym i publicznym oraz ich merytorycznego uzasadniania;
3.	PS1_K05	jest przygotowany/-a do merytorycznej oceny i odpowiedzialnego realizowania zadań wynikających z aktualnie wykonywanego zawodu i pełnionej funkcji społecznej;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Przeglądowa prezentacja zachodniej myśli filozoficznej (wybór): presokratycy, grecka sofistyka, filozofia Sokratesa, Platona i Arystotelesa. Szkoły hellenistyczne (Stoicyzm, Epikureizm, Sceptycyzm). Średniowieczna myśl chrześcijańska (m.in.: św. Augustyn, św. Tomasz). Filozofia nowożytna (m.in.: F. Bacon, Kartezjusz, B. Spinoza, B. Pascal, I. Kant, W.G. Hegel). Filozofia współczesna (m.in: S. Kierkegaard, A. Schopenhauer, F. Nietzsche, E. Husserl, K. Marks, J. P. Sartre). Wybrane zagadnienia logiki m.in: prawda logiczna. Podział zdań oraz związki między nimi. Logiczne problemy języka naturalnego. Tautologiczność zdań. Ustalenie wniosku wynikającego z przesłanek.

Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W09	zna modele niepełnosprawności oraz ich wpływ na współczesny model rehabilitacji osób z niepełnosprawnością;
2.	PS1_W02	zna pojęcie niepełnosprawności, rewalidacji i rehabilitacji z uwzględnieniem współczesnych koncepcji psychologicznych;
3.	PS1_W04	zna psychologiczne i społeczne konsekwencje niepełnosprawności;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	charakteryzuje społeczną sytuację osób z niepełnosprawnością;
2.	PS1_U02	charakteryzuje psychologiczną sytuację osób z niepełnosprawnością oraz uwarunkowania procesu radzenia sobie z niepełnosprawnością;
3.	PS1_U07	uzasadnia znaczenie postaw społecznych w kształtowaniu miejsca osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej;
4.	PS1_U08	bierze udział w debacie publicznej i uzasadnia znaczenie wsparcia społecznego dla sytuacji osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest wrażliwy/-a na problemy związane z niepełnosprawnością, gotowy/-a do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz do aktywnego uczestnictwa w zespołach oraz grupach i organizacjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnością;
2.	PS1_K05	ma świadomość znaczenia wsparcia osób z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności.

TREŚCI PROGRAMOWE
<p>Niepełnosprawność, rehabilitacja, rewalidacja – konceptualizacja pojęć w odniesieniu do współczesnych koncepcji psychologicznych. Modele niepełnosprawności – zastosowanie i konsekwencje dla sytuacji społecznej osób z niepełnosprawnością. Modele niepełnosprawności a proces rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Proces stawania się osobą z niepełnosprawnością – specyfika sytuacji psychologicznej osoby nagle vs stopniowo tracącej zdrowie i sprawność w biegu życia. Nabycie niepełnosprawności w ujęciu patogenetycznym (koncepcja cierpienia totalnego) i prorozwojowym (koncepcja potraumatycznego wzrostu). Koncepcja „strefy utraconego rozwoju” S. Kowalika w analizie sytuacji psychologicznej osoby z nabytą niepełnosprawnością. Determinanty procesu radzenia sobie z utratą sprawności. Psychologiczna sytuacja osób z niepełnosprawnością – analiza wybranych obszarów funkcjonowania osób z różnymi typami dysfunkcji (m.in. uwarunkowania akceptacji niepełnosprawności, dobrostan psychiczny, jakość życia, relacje społeczne itp.). Wpływ niepełnosprawności na realizację zadań rozwojowych w poszczególnych fazach życia (koncepcja Havighursta). Rozwój pozytywnej psychologii rehabilitacji. Pozytywne interwencje psychologiczne w pracy rehabilitacyjnej z osobami z niepełnosprawnością. Społeczny odbiór osób z niepełnosprawnością. Stereotyp osoby z niepełnosprawnością, substereotypy osób z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności, autostereotypy i schemat siebie u osób z niepełnosprawnością. Psychologiczne koncepcje powstawania stereotypów. Znaczenie postaw społecznych w kształtowaniu miejsca osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej. Mass media a społeczny wizerunek osób z niepełnosprawnością. Znaczenie wsparcia społecznego dla osoby z nabytą niepełnosprawnością i jej rodziny.</p>

Psychologia rozwoju człowieka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu psychologii rozwoju człowieka, zna i rozumie czynniki wpływające na rozwój człowieka (genetyczne, środowiskowe, związane z aktywnością własną człowieka), zna i rozumie wybrane koncepcje rozwoju człowieka;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
Umiejętności		
1.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K04	przestrzega zasad etyki zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej. Uwarunkowania rozwoju człowieka. Strategie badań rozwoju. Rozwój człowieka w poszczególnych sferach funkcjonowania psychicznego. Wybrane teorie rozwoju człowieka. Stadia rozwoju prenatalnego. Narodziny dziecka i okres okołoporodowy. Ogólna charakterystyka rozwoju dziecka we wczesnym, średnim i późnym dzieciństwie. Charakterystyka wieku dorastania. Problemy okresu dorastania. Charakterystyka okresu dorosłości człowieka (wczesna dorosłość, średnia dorosłość, późna dorosłość, starość).

Fakultet w języku obcym		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, wybranych struktur społecznych;
3.	PS1_W05	zna i rozumie wybrane różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
Umiejętności		
1.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi zagadnieniami, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
2.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie;
3.	PS1_U05	potrafi przygotować wystąpienia ustne na wybrany temat;
4.	PS1_U09	posługuje się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy;

2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne w obrębie wybranych zagadnień;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet.		

Projekt badawczy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W07	zna metodologię badań naukowych, co umożliwi realizowanie projektów badawczych z obszaru pracy socjalnej oraz interpretację wyników;
2.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej w sytuacji prowadzenia badań społecznych;
3.	PS1_W10	zna zasady etyki zawodowej w odniesieniu do prowadzenia badań społecznych;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy badawcze, stosować właściwe metody oraz narzędzia badawcze;
2.	PS1_U05	potrafi przygotować raport z przeprowadzonych badań;
3.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w zespole realizując badania społeczne;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy, realizując projekty badawcze;

2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, realizując badania społeczne; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na różnych etapach procesu badawczego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Etapy procesu badawczego. Problematyka i cel badań. Wybór metody badawczej. Przygotowanie narzędzia badawczego – praca grupowa. Realizacja badań. Opracowywanie wyników badań. Przygotowanie raportu z badań. Prezentacja raportu z badań w programie Power Point.		

Zagrożenia i problemy rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w rodzinie oraz zagrożeń i problemów rodziny;
2.	PS1_W01	posiada wiedzę z zakresu zagrożeń i problemów rodziny, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne, dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu zagrożeń i problemów rodziny;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z wybranymi zagrożeniami i problemami rodziny, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
3.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
4.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K01	Dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów jednostek i rodzin związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
2.	PS1_K05	Prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec wszystkich członków rodziny, dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne związane ze wspieraniem rodziny doświadczającej trudnych sytuacji;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Godzenie aktywności zawodowej z życiem rodzinnym. Rozwód. Rodzina rekonstruowana. Samodzielne rodzicielstwo. Osoba chora w rodzinie. Śmierć osoby bliskiej – proces żałoby. Trudności prokreacyjne.		

Prawo administracyjne w pracy pracownika socjalnego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Posiada podstawową wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi w tym z prawem administracyjnym;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty systemu pomocy społecznej i pracy socjalnej;
3.	PS1_W08	zna zasady oraz normy prawne z zakresu prawa administracyjnego w pracy zawodowej pracowników socjalnych;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne, dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej z uwzględnieniem prawa administracyjnego;
2.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację wykorzystywaną w pracy socjalnej;
3.	PS1_U07	potrafi posługiwać się zasadami prawa administracyjnego z punktu widzenia pomocy społecznej;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K01	jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną; odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
2.	PS1_K02	dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy; systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie prawa administracyjnego. Źródła prawa administracyjnego. Charakterystyka zawodu pracownika socjalnego. Określenie wymagań kwalifikacyjnych dotyczących zawodu pracownika socjalnego oraz określenie instytucji, w których możliwe jest zatrudnienie pracownika socjalnego. Zadania pracownika socjalnego w świetle prawa administracyjnego. Pojęcie administracji publicznej. Organ administracyjny. Organy administracji rządowej. Administracja samorządowa. Samorząd terytorialny - wojewódzki, powiatowy, gminny. Zadania samorządu terytorialnego w pomocy społecznej. Charakterystyka postępowania administracyjnego. Zasady postępowania administracyjnego i jego przebieg. Zastosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego w pomocy społecznej. Podmioty orzekające. Właściwość organów administracji. Wyłączenie pracownika oraz organu od udziału w postępowaniu. Strony i podmioty na prawach strony. Doręczenia, wezwania, terminy w postępowaniu administracyjnym. Wszczęcie postępowania administracyjnego. Metryki, protokoły oraz adnotacje, udostępnianie akt, postępowanie dowodowe. Przerwanie toku postępowania (zawieszenie i umorzenie postępowania administracyjnego). Rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym (decyzja administracyjna, ugoda, postanowienie). Środki zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym. Weryfikacja decyzji ostatecznych. Sądy administracyjne. Elementy sądowego postępowania administracyjnego.</p>		

Wychowanie fizyczne 1-2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	ma wiedzę w zakresie kultury fizycznej;
2.	PS1_W01	zna podstawową terminologię używaną w zakresie prowadzonej dyscypliny sportowej;
3.	PS1_W03	zna i rozumie wpływ wysiłku fizycznego na organizm i jego aspekt zdrowotny;
4.	PS1_W03	zna swoje predyspozycje i ograniczenia psychofizyczne;
Umiejętności		
1.	PS1_01	potrafi wykonać i wykorzystać w praktyce podstawowe ćwiczenia oraz zastosować je w opracowywaniu własnego programu treningowego;

2.	PS1_U01	potrafi wykonać i wykorzystać w praktyce podstawowe elementy techniczno-taktyczne danej dyscypliny oraz zastosować przepisy w niej obowiązujące;
3.	PS1_U01	potrafi wykorzystać wiedzę o strukturze sportu rekreacyjnego w Polsce;
4.	PS1_U10	ma umiejętność korzystania z testów i sprawdzianów oceniających sprawność fizyczną oraz pracy indywidualnej i w zespole podczas korzystania z nich;
5.	PS1_U11	potrafi włączyć się w prozdrowotny styl życia, ma umiejętność wyboru aktywności na całe życie;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	ma świadomość i zrozumienie ważności aktywności fizycznej;
2.	PS1_K02	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w celu wykorzystania do potrzeb własnych i najbliższego otoczenia;
3.	PS1_K02	pielegnuje własne upodobania z zakresu kultury fizycznej;
4.	PS1_K04	wykazuje gotowość do promowania społecznego i kulturowego znaczenia sportu;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zainteresowanie studentów kulturą fizyczną i aktywnością sportową. Wdrożenie do systematycznej aktywności fizycznej oraz kształtowanie stałej potrzeby ruchu w dorosłym życiu. Zapoznanie z różnymi formami aktywności fizycznej, tj.: sport, rekreacja, turystyka, rehabilitacja. Nauczanie i doskonalenie podstawowych elementów technicznych i taktycznych z poszczególnych dyscyplin sportowych. Wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego studentów. Promowanie zdrowego stylu życia; kontrola i ocena poziomu sprawności fizycznej studentów na podstawie przeprowadzonych testów i sprawdzianów.		

Seminarium dyplomowe licencjackie – 1, Seminarium dyplomowe licencjackie – 2 Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej; posiada podstawową wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk; zna zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej;

2.	PS1_W07	zna metodologię badań naukowych; zna procedurę realizacji projektów badawczych z obszaru pracy socjalnej;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować pracę dyplomową oraz wystąpienia ustne, dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;
2.	PS1_U11	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się, a umiejętność tę, nabytą podczas seminarium, stosuje na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
2.	PS1_K02	korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
3.	PS1_K05	przygotowując pracę dyplomową przestrzega zasad etyki zawodowej i w swojej działalności oczekuje tego samego wobec współpracujących podmiotów; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej oraz jednostek i grup, wobec których prowadzi badania; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Określenie tematyki pracy licencjackiej. Opracowanie planu pracy licencjackiej. Przygotowanie bibliografii. Przygotowanie koncepcji własnych badań empirycznych. Przegląd istniejących badań. Opracowanie narzędzi badawczych. Realizacja własnego badania empirycznego. Analiza zgromadzonego materiału badawczego. Analiza wstępnej wersji poszczególnych rozdziałów pracy licencjackiej. Omówienie finalnej wersji rozdziałów pracy licencjackiej. Przygotowanie pracy licencjackiej do obrony.		

Kulturowe aspekty problemów społecznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
Umiejętności		

1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy, które następnie poddaje rozważaniom. Potrafi rozważać sformułowane wcześniej problemy w oparciu o różne źródła wiedzy i pochodzące z nich informacje;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny, jak również opracowuje rozwiązania problemów społecznych o różnym poziomie złożoności
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie kultury. Socjalizacja i asymilacja kultury. Grupa kulturowa - ujęcie Floriana Znanieckiego. Konflikt kulturowy i współistnienie kultur. Zróżnicowanie kulturowe - ujęcia Halla i Trompenaarsa. Kultury różnych klas społecznych. Kultura wsi i kultura miasta. Kultury pokoleniowe. Pojęcie subkultury. Subkultury dewiacyjne. Migracja a zróżnicowanie kultur. Zróżnicowanie kultur w kontakcie interpersonalnym. Zróżnicowanie kultur w pracy zawodowej. Zróżnicowanie kultur w pracy socjalnej.</p>		

Kurator sądowy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy kuratora sądowego, podejmowanych przez niego czynności i oddziaływań wobec osób i rodzin, z którymi współpracuje. Posiada wiedzę o znaczeniu pracy kuratora sądowego, o jej wpływie na funkcjonowanie jednostki oraz społeczeństwa;
1.	Umiejętności	
2.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę na temat pracy kuratora sądowego, a także formułować i rozwiązywać różne problemy społeczne, które rozwiązuje kurator, poddawać je analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;
3.	PS1_U10	potrafi komunikować się i pracować indywidualnie oraz w grupie; współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami, z którymi współpracuje kurator sądowy; planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;

Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu związanych z wykonywaniem zawodu kuratora sądowego;
2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów kuratorów sądowych i osób z ich otoczenia; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Metodyka pracy kuratora sądowego; analiza ustawy o kuratorach sądowych i innych aktów prawnych związanych z wykonywaniem zawodu kuratora sądowego; analiza obowiązków i działań podejmowanych przez kuratorów dla dorosłych; analiza obowiązków i działań podejmowanych przez kuratorów rodzinnych; dyskusja wokół problemów współczesnej rodziny i ich konsekwencji w kontekście działań podejmowanych przez kuratora sądowego; dylematy i trudności związane z wykonywaniem zawodu kuratora; współpracy kuratora sądowego z przedstawicielami innych podmiotów i organizacji podejmujących pracę z osobą i rodziną w kryzysie.</p>		

Etyka zawodu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna istotę etyki zawodowej/etyki zawodu i podstawową terminologię z zakresu etyki zawodu;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	dostrzega związki pomiędzy wartościami etycznymi, a zachowaniami w praktyce zawodowej;
2.	PS1_U07	potrafi analizować sytuacje profesjonalne pod kątem wyszukiwania ich aspektów etycznych;
3.	PS1_U11	Samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie i potrafi podjąć głębszy namysł nad szerszym kontekstem i konsekwencjami badań naukowych oraz odpowiedzialnością nauki/ odpowiedzialnością naukowca – badacza;
Kompetencje społeczne		
1.	PS_K01	zachowuje otwartość na krytyczny namysł nad własnymi standardami etycznymi oraz obecnymi w środowisku zawodowym;

2.	PS1_K02	jest świadomy zobowiązań etycznych na etapie badań do pracy dyplomowej i na dalszych etapach pracy badawczej/zawodowej;
3.	PS1_K05	potrafi przyjąć aktywną postawę w sytuacjach dylematu etycznego w działalności profesjonalnej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Metodologiczne podejścia do tworzenia etyk zawodowych. Etyka zawodowa: podstawowe zasady etyki zawodowej, wybrane problemy tworzenia etyk zawodowych. Kształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania kodeksów etycznych: kodeksy etyki zawodowej, kodeksy a wartości/aksjologiczne podstawy kodeksów, rola i funkcje kodeksów etyki zawodowej, przykłady kodeksów etyki zawodowej. Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa we współczesnych dyskusjach na temat etyki zawodowej. Etos, wzór osobowy i łączenie różnych wartości: godność, odpowiedzialność, tolerancja, prywatność, sprawiedliwość, solidarność międzyludzka, miłość bliźniego, ład społeczny, skuteczność działania, sumienność, uczciwość, samodoskonalenie i rozwój zawodowy, lojalność, hierarchia wartości. Rozwijanie poczucia moralnych zobowiązań, jakie stawia praktyka zawodowa w różnych zawodach. Specyficzne zagadnienia związane z etyką danego zawodu. Przykłady dylematów etycznych i konfliktów wartości charakterystycznych dla danego zawodu. Nadużycia i naganne praktyki, które podważają zaufania i naruszają etos zawodowy.</p>		

Pedagogika rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne zagadnienia dotyczące rodziny jako środowiska wychowawczego jednostki, jej struktury i form; posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania rodziny oraz jej funkcji, a także podstawową wiedzę o znaczeniu rodziny w życiu jednostki;
2.	PS1_W09	zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, istotne z punktu funkcjonowania rodziny, jej rozwoju i zachodzących w niej procesów;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę: formułować i rozwiązywać różne problemy występujące w rodzinie, związane z wychowaniem, a następnie poddawać je analizie, dobierając i stosując właściwe metody oraz narzędzia;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji rodziny jako środowiska wychowawczego, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu pedagogiki rodziny; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu trudności związanych z działaniami pracownika socjalnego na rzecz rodziny;
2.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego związanych z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów rodziny;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Definicja rodziny jako pierwszego środowiska wychowawczego w życiu każdego człowieka; funkcje oraz formy życia rodzinnego; zadania realizowane przez współczesną rodzinę; etapy życia rodzinnego oraz trudności i dylematy, w obliczu których staje współczesna rodzina; wydarzenia istotne z punktu widzenia rozwoju rodziny i ich wpływ na funkcjonowanie jednostki.		

Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy domowej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe związane z występowaniem przemocy oraz pracą socjalną z osobami jej doświadczającymi; posiada wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi; zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin i mające wpływ na postrzeganie rodziny, w której występuje przemoc;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji osób i rodzin, w których występuje przemoc, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z pracą socjalną z osobami doświadczającymi przemocy;

2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie osób doświadczających przemocy; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Omówienie najważniejszych pojęć związanych z przemocą i przemocą w rodzinie; definicja przemocy i jej rodzajów; przyczyny i skutki przemocy; wybrane metody pracy z osobą doświadczającą przemocy; możliwości działań o charakterze pomocowym i wspierającym wobec osób dotkniętych przemocą; zadania realizowane przez grupy robocze i zespoły interdyscyplinarne oraz procedura „Niebieskiej Karty”; praca ze sprawcą przemocy.		

Fakultet 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, dylematów współczesnej cywilizacji;
2.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Rozumie także występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z wybranego zagadnienia, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej; zna i rozumie źródnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
3.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
2.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;
3.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
4.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
5.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;

Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet.		

Fakultet 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, dylematów współczesnej cywilizacji;
2.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Rozumie także występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z wybranego zagadnienia, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej; zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
3.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;
2.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
3.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;

4.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
5.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet.		

Fakultet 3		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, dylematów współczesnej cywilizacji;
2.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z wybranego zagadnienia, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej; zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
3.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;

2.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
3.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
4.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
5.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet.		

Fakultet 4		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, dylematów współczesnej cywilizacji;
2.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z wybranego zagadnienia, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej; zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
3.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;

Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;
2.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
3.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
4.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
5.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet.		

Fakultet 5		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, dylematów współczesnej cywilizacji;
2.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z wybranego zagadnienia, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej; zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;

3.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu pracy socjalnej;
2.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
3.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
4.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
5.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet.		

Historia pracy socjalnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów uczenia się i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza

1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej w kontekście rozwoju koncepcji pracy socjalnej w aspekcie politycznym, kulturowym i społecznym w skali globalnej i krajowej; posiada podstawową wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi; zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i struktur społecznych w aspekcie kształtowania się myśli pracy socjalnej oraz wpływu na jej rozwój współczesnej cywilizacji;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać dostępne zasoby wiedzy zgodnie ze standardami zawodowymi istotnymi w pracy socjalnej;
2.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne, dotyczące szczegółowych zagadnień odnoszących się do historii pracy socjalnej;
3.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając wytyczne międzynarodowych organizacji pracy socjalnej;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów jest do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści zakresu historii pracy socjalnej uwzględniającej rozwój myśli pracy socjalnej na świecie;
2.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu pracy socjalnej niezbędnej w rozwoju osobistym i zawodowym;
3.	PS1_K05	przestrzega zasady etyki zawodowej i dba o dorobek i tradycje zawodu pracownika socjalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Kontekst historyczny zaistnienia pracy socjalnej. Początki pracy socjalnej na przełomie XIX i XX wieku – inicjatywy angielskie i amerykańskie. Od dobroczynności do naukowej filantropii. Od pracy wolontariackiej do profesjonalizacji. Procesy powstawania pracy socjalnej w Europie. Dynamika rozprzestrzeniania się pracy socjalnej na inne kontynenty. Praca socjalna na tle ideologii komunizmu. Praca socjalna w Polsce na przełomie wieków. Kształtowanie się współczesnej myśli pracy socjalnej na arenie międzynarodowej i kształcenia pracowników socjalnych.</p>		

Polityka społeczna UE		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza

1.	PS1_W01	zna i rozumie cele i założenia polityki społecznej Unii Europejskiej; posiada wiedzę o głównych instytucjach UE zajmujących się polityką społeczną; posiada wiedzę o głównych uregulowaniach i aktach normatywnych regulujących główne obszary polityki społecznej UE; zna kontekst polityczny, społeczny i kulturowy autonomicznych regulacji w zakresie polityki społecznej w państwach członkowskich UE;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty polityki społecznej w wybranych państwach UE;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy; potrafi rozważać sformułowane wcześniej problemy w oparciu o różne wiedzy; potrafi stosować zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne;
2.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł o aktualnych kierunkach w polityce społecznej UE; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
3.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne na temat polityki społecznej UE;
4.	PS1_U08	potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem omawianej terminologii oraz brać udział w debacie o polityce społecznej UE;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy o polityce społecznej UE w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
2.	PS1_K02	systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
3.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje projekty socjalne wykorzystując doświadczenia innych państw UE w przedmiotowej materii;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Cele i zadania polityki społecznej Unii Europejskiej. Instytucje UE zajmujące się polityką społeczną. Polityka społeczna w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali i w Traktatach Rzymskich z 1957 r. Europejski Fundusz Społeczny i Europejska Karta Społeczna. Działalność Komitetu ds. Ochrony Społecznej. Koordynacja polityki społecznej państw członkowskich UE. Polityka społeczna w wybranych państwach UE.		

Wprowadzenie do pedagogiki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie najważniejsze pojęcia z obszaru pedagogiki; rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie; posiada wiedzę z zakresu teoretycznych podstaw pedagogiki jako wiodącej dyscypliny kierunku praca socjalna; posiada wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi; zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, a także jego funkcjonowania w rodzinie jako najważniejszym środowisku wychowawczym;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę: formułować i rozwiązywać różne problemy występujące w procesie socjalizacji oraz poddawać analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia w celu ich rozwiązania;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami związanymi z pedagogiką jako zagadnieniem przedmiotowym, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego związanych z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów społecznych występujących w środowisku rodzinnym, mających związek z wychowaniem i funkcjonowaniem poszczególnych członków rodziny;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Społeczne i humanistyczne funkcje pedagogiki oraz roli oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych jako czynności podtrzymujących i kreujących formację kulturową człowieka w kontekście całokształtu jego życiowych aktywności; podstawowe kategorie pojęciowe pedagogiki: edukacja, wychowanie, kształcenie, inkulturacja, socjalizacja; geneza wychowania - wychowanie w różnych kulturach i porządkach życia społecznego; problematyczność wychowania - istota i zakresy wychowania; wzory i ideały wychowania oraz struktura i funkcje wychowania; wychowanie jako proces społeczno-kulturowy; wychowanie jako działanie komunikacyjne.</p>		

Socjologia dla pracowników socjalnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu socjologii, istotne z punktu widzenia pracownika socjalnego; posiada podstawową wiedzę o znaczeniu socjologii w systemie nauk; zna zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W03	posiada wiedzę z zakresu wybranych socjologicznych koncepcji człowieka;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu socjologii: formułować i rozwiązywać różne problemy społeczne, poddawać analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami z zakresu socjologii w kontekście pracy socjalnej, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów i dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracy z klientem w jego środowisku;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Socjologia jako nauka: historyczne warunki powstania socjologii, socjologia i inne nauki społeczne, charakterystyka wiedzy socjologicznej i sposobów jej pozyskiwania, zróżnicowania w obrębie socjologii, główne kierunki w socjologii i ich przedstawiciele; kultura: definicje, normy, wartości i wzory, systemy symboli kulturowych, zróżnicowania kulturowe, globalizacja, konflikt kultur, etnocentryzm vs relatywizm kulturowy; socjalizacja: typy i reguły procesu socjalizacji, osobowość, tożsamość; konformizm, dewiacje i kontrola społeczna; role społeczne: ujęcie funkcjonalno-strukturalne i interakcjonistyczne; rodzina, jako podstawowa instytucja społeczna: funkcje rodziny, typy rodziny, fazy rodziny, kulturowy wymiar małżeństwa i rodziny, nowe formy związków, przemoc w związkach; struktura społeczna: definicje, ujęcia struktury, podstawowe segmenty struktury, teorie stratyfikacji społecznej, badania struktury, płeć i wiek jako nowe wymiary struktury, ruchliwość i nierówności społeczne.</p>		

Prawo rodzinne i opiekuńcze		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
	PS1_W02	kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania systemu pomocy społecznej i pracy socjalnej;
	PS1_W08	zna prawne uwarunkowania pomocy społecznej/działalności pracownika socjalnego, w tym zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy; dobiera i stosuje właściwe przepisy prawa pracy w praktyce;
2.	PS1_U07	potrafi posługiwać się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyje krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu prawa rodzinnego; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu prawa pracy w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Główne zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego (rodzina, małżeństwo, pokrewieństwo, powinowactwo). Wybrane instytucje prawa rodzinnego i opiekuńczego: małżeństwo, rozwód i separacja, władza rodzicielska, kontakty rodziców z dzieckiem, piecza zastępcza, przysposobienie, obowiązek alimentacyjny.		

Współpraca jednostek pomocy społecznej z innymi podmiotami		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów uczenia się i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu współpracy jednostek pomocy społecznej z innymi podmiotami; posiada podstawową wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk; zna zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej;

2.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej oraz między jednostką pomocy społecznej a innym podmiotem;
Umiejętności		
1.	PS1_U10	potrafi komunikować się i pracować indywidualnie oraz w grupie; współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole w związku z zadaniami realizowanymi w ramach systemu pomocy społecznej;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych podejmowanych, również w ramach współpracy z innymi podmiotami;
2.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego związanych z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów społecznych jednostki, grupy i społeczności lokalnej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Zagadnienia wstępne: współpraca, współdziałanie, pomoc społeczna, sieć społeczna, organizacje pozarządowe; jednostki organizacyjne pomocy społecznej; pojęcie organizacji pozarządowych; rola organizacji pozarządowych w realizacji zadań pomocy społecznej i pracy socjalnej; współpraca jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z innymi podmiotami pomocy społecznej; podstawy prawne dotyczące działalności pożytku publicznego i wolontariatu; ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; standardy współpracy administracji publicznej z sektorem pozarządowym; sektor ekonomii społecznej we współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej; wolontariat; zasady prowadzenia i świadczenia wolontariatu; prawa i obowiązki wolontariusza; praca wolontarystyczna jako element nabywania kompetencji do świadczenia profesjonalnej pracy socjalnej; usługi społeczne w obszarze pomocy społecznej; CSR - współpraca biznesu z jednostkami pomocy społecznej.</p>		

Wybrane aspekty starości i starzenia się		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W03	posiada wiedzę z zakresu wybranych koncepcji człowieka – filozoficznych, psychologicznych, socjologicznych, biologicznych, w odniesieniu do seniorów;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania seniorów w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych;

Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji osób starszych, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej z osobami starszymi oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności związane ze starzeniem się;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami związanymi z wybranymi aspektami starości i starzenia się, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego związanych z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów osób starszych;
2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne ważne w dyskusji na temat starości i starzenia się;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Sytuacja demograficzna i potrzeby osób starszych; starzenie się i starość jako wyzwanie; biopsychospołeczne funkcjonowanie osób w podeszłym wieku (postawy wobec starości, style życia w starości); założenia strategii polityki senioralnej; sytuacja osób starszych w różnych obszarach funkcjonowania; Polska na tle innych krajów; wielopokoleniowość na rynku pracy; starzenie się w rodzinie; transfery międzypokoleniowe; ageizm; uczenie się starości; miasto uniwersalne; miasto przyjazne seniorom; programy finansujące działalność z seniorami i na rzecz osób starszych.</p>		

Wychowanie fizyczne 1-2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W03	posiada wiedzę z zakresu wybranych koncepcji człowieka – filozoficznych, psychologicznych, socjologicznych, biologicznych oraz wpływu aktywności ruchowej na jego codzienną egzystencję;
Umiejętności		
1.	PS1_U011	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia – umie dbać o własny rozwój;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy - systematycznie doskonali swój warsztat pracy i kondycję fizyczną;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Kultura fizyczna oraz jej filary; zdrowotne aspekty aktywności fizycznej i odżywiania się; nowe dyscypliny sportu – nowoczesne formy ruchu; fizyczna, kształtowanie cech motorycznych; jednostki treningowe; układ mięśniowy człowieka i jego znaczenie dla ruchu; fizjologiczne aspekty aktywności fizycznej.		

Metody badań społecznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W07	zna metodologię badań naukowych; zna procedurę realizacji projektów badawczych z obszaru pracy socjalnej;
Umiejętności		
1.	PS1_U03	umie wykorzystywać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane pochodzące z badań;
2.	PS1_U07	potrafi posługiwać się standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy i podejmowanych badań;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy dotyczącej metod badań społecznych w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Definicja poznania: prawda i błędy poznawcze; źródła poznania: zmysły, intelekt, intuicja, opinia publiczna; kulturowe aspekty poznania; specyfika poznania społecznego; badania jakościowe i ilościowe; techniki badawcze. Problem triangulacji; etyka badań naukowych; geneza podziału metod badawczych – paradygmat pozytywistyczny, paradygmat humanistyczny; metody ilościowe w badaniach społecznych; metody jakościowe w badaniach społecznych; obszary badawcze w pomocy społecznej. Etapy procesu badawczego; Użyteczność badań w pomocy społecznej; źródła informacji/danych w badaniach o pomocy społecznej; zagadnienia etyczne w badaniach społecznych.		

Polityka społeczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu polityki społecznej; posiada podstawową wiedzę o znaczeniu polityki społecznej w systemie nauk; zna zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania polityki społecznej w ramach systemu pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę z zakresu polityki społecznej oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami związanymi z polityką społeczną, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu związanych z polityką społeczną i wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
2.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego związanych z realizacją polityki społecznej wobec różnych grup odbiorców, a także z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów społecznych jednostki, grupy i społeczności lokalnej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Polityka społeczna jako nauka; polityka społeczna a polityka socjalna; polityka demograficzna: w Polsce, Europie, na świecie; polityka społeczna wobec starzejącego się społeczeństwa: rodzina oraz formy jej wsparcia; koszty wychowania dziecka, jako problem społeczny; gospodarka mieszkaniowa w Polsce; modele systemów emerytalnych; wybrane zagadnienia polityki zdrowotnej w Polsce; rynek pracy oraz bezrobocie w Polsce.</p>		

Praca socjalna z osobami w kryzysie bezdomności		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe związane z problematyką bezdomności; posiada podstawową wiedzę na temat bezdomności, stawania się osobą bezdomną i pomagania osobom w kryzysie bezdomności;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji osób w kryzysie bezdomności;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji osób w kryzysie bezdomności, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej z tym klientem oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z pracą socjalną z osobami w kryzysie bezdomności;
2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie osób pogrążonych w kryzysie bezdomności; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne w pracy z tą grupą klientów;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie bezdomności, typologie; bezdomność jako problem społeczny i problem indywidualny; żebractwo, włóczęgostwo; techniki żebractwa; drogi stawania się bezdomnym; bezdomność mężczyzn; bezdomność kobiet; bezdomność dzieci; instytucje świadczące pomoc bezdomnym; świadczenia socjalne przysługujące bezdomnym.</p>		

Etyka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna podstawowe pojęcia z zakresu etyki;

2.	PS1_W09	zna kluczowe dylematy etyczne związane z życiem współczesnych społeczeństw;
3.	PS1_W10	zna wybrane nurty współczesnej etyki, w tym etyki stosowanej;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	umie wskazać konsekwencje rozwoju współczesnej nauki i techniki dla perspektywy życia ludzkiego na Ziemi;
2.	PS1_U02	umie dokonać analizy krytycznej przeczytanej przez siebie książki naukowej nt. wybranego/wybranych problemów etycznych;
3.	PS1_U06	potrafi zinterpretować stosunki społeczne w ich różnych wymiarach: od relacji: ja – grupa, ja – wspólnota do relacji ja – ludzkość;
4.	PS1_U07	rozpoznaje etyczny wymiar problemów globalnych;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	wyraża oceny moralne wskazanych zjawisk współczesności i rozumie znaczenie tych ocen dla życia społecznego;
2.	PS1_K05	reprezentuje postawę otwartą na krytyczny namysł nad sobą wśród innych i stosunek do drugiego człowieka;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Etyka i moralność - pojęcia i rozróżnienia, istota etyki, jej geneza i miejsce w życiu społecznym - znaczenie debaty etycznej w dzisiejszym świecie; deontologizm i utilitaryzm; kontrowersje bioetyczne związane z rozwojem nauki, techniki, medycyny; problem zdefiniowania miejsca człowieka w świecie; odpowiedzialność człowieka za przyrodę jako konsekwencja wzrostu skali aktywności człowieka; odpowiedzialność jako pojęcie etyczne - warunki uznania odpowiedzialności, kontrowersje; etyka postępu technologicznego; przemiany w postrzeganiu świata spowodowane przez nauki przyrodnicze; etyczne wymiary globalizacji i współczesnych przemian kulturowych i cywilizacyjnych.</p>		

Metoda projektowa: Projekt socjalny (warsztaty w terenie)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W07	zna metodologię badań naukowych; zna procedurę realizacji projektów socjalnych w ramach metody projektowej;
2.	PS1_W11	zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej; zna zasady pozyskiwania środków z różnych źródeł zewnętrznych, potrzebnych do realizacji projektu socjalnego;

Umiejętności		
1.	PS1_U03	umie wykorzystywać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane, które wykorzystuje w prowadzonym projekcie socjalnym;
2.	PS1_U10	potrafi komunikować się i pracować indywidualnie oraz w grupie; współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole w związku z realizowanym projektem socjalnym;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób i rodziny z różnych środowisk społecznych;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Rodzaje i funkcje projektów: struktura projektu socjalnego, tok postępowania celowościowego; aksjologia i prakseologia w projektowaniu; diagnoza: zakres, źródła informacji, metody i techniki; diagnoza społeczności lokalnej: mapa zasobów i potrzeb dla projektu animacyjnego; cele, działania i rezultaty; harmonogram działań, Podział zadań i koordynacja współpracy partnerów; budżet zadaniowy, zarządzanie projektem; zasady pisania projektu: określanie celów, charakterystyka odbiorców, uzasadnienie, planowanie i wycena działań, przewidywanie rezultatów, zarządzanie ryzykiem, informacja i promocja, środki i zasoby. Ewaluacja: jej cele, formy, techniki, pisanie sprawozdań; realizacja projektu w wybranej instytucji publicznej lub pozarządowej; realizacja projektu poprzedzona jest nawiązaniem współpracy z placówką, ustaleniem zasad współpracy, w tym rekrutacją uczestników.</p>		

Technologia informacyjna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpieczeństwa pracy sieci Internet, ochrony własności intelektualnej i praw autorskich;
2.	PS1_W08	posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie technik informatycznych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji;
Umiejętności		

1.	PS1_U03	korzysta z zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w sieci Internet, tworzy i przetwarza informacje w programach biurowych i aplikacjach internetowych;
2.	PS1_U03	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT);
3.	PS1_U07	korzysta w stopniu zaawansowanym z pakietu biurowego posługując się przy tym standardami zawodowymi;
4.	PS1_U08	wykorzystuje pakiet biurowy do opracowania i prezentacji wyników badań empirycznych;
5.	PS1_U10	potrafi współdziałać oraz planować i organizować pracę indywidualną i w zespole podczas projektowania narzędzia badawczego właściwego dla wybranego kierunku studiów;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie IT.
2.	PS1_K02	Jest gotów do ciągłego rozwoju osobistego szanując jednocześnie cudzą własność intelektualną;
3.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie technologii informacyjnej;
4.	PS1_K05	ma świadomość korzyści i zagrożeń związanych z pracą w sieci Internet.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wprowadzenie do technologii informacyjnej. Edytor tekstów: tworzenie, formatowanie i korekta dokumentów tekstowych, tworzenie tabel, wykresów, umieszczanie grafiki i in., tworzenie formularzy drukowanych i elektronicznych, tworzenie długich dokumentów zawierających teksty i grafikę, przygotowanie do konstruowania prac naukowych z automatycznymi spisami, przypisami i bibliografią. Arkusz kalkulacyjny: wprowadzanie i formatowanie danych, tworzenie formuł, projektowanie i formatowanie wykresów, obróbka danych z wykorzystaniem tabel i wykresów przestawnych. Program do tworzenia publikacji: wybór szablonu do publikacji, praca na szablonach, drukowanie i zapisywanie danych. Prezentacja multimedialna: podstawowe pojęcia i operacje, tworzenie interaktywnych i multimedialnych prezentacji. Internet: korzystanie z wyszukiwarek, poczty internetowej, a także portali tematycznych ze szczególnym uwzględnieniem przydatnych w pracy zawodowej, zapoznanie z zasadami z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw autorskich, zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa korzystania z sieci Internet.</p>		

Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w różnych wymiarach pracy socjalnej;
2.	PS1_W03	posiada podstawową wiedzę z zakresu biologicznych koncepcji rozwoju człowieka;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy;
2.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych; potrafi identyfikować zagrożenia zdrowotne oraz promować zachowania prozdrowotne;
2.	PS1_K05	dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Nośnik informacji genetycznej – DNA. Chromatyna, chromosomy, kariotyp. Replikacja DNA Odczytywanie informacji genetycznej. Gen i genom. Transkrypcja, kod genetyczny, translacja. Błędy w informacji genetycznej Czynniki mutagenne. Mechanizmy dziedziczenia. Wybrane choroby i zespoły dziedziczone autosomalnie dominująco, autosomalnie recesywnie, choroby uwarunkowane genami recesywnymi i dominującymi sprzężonymi z chromosomem X. Choroby mitochondrialne. Wybrane choroby o etiologii wieloczynnikowej. Znaczenie i istota predyspozycji genetycznej w ujawnianiu się tych chorób. Poradnictwo genetyczne. Przekazywanie informacji genetycznej – podziały komórkowe. Gametogeneza – spermatogeneza i oogeneza. Wady wrodzone. Czynniki teratogenne. Czynniki osobniczego rozwoju człowieka. Etapowość rozwoju człowieka.</p>		

Public Relations		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę z zakresu PR; zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji w ramach PR;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu PR i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać problemy, które następnie poddaje rozważaniom;
2.	PS1_U02	potrafi rozważać sformułowane wcześniej problemy w oparciu o różne źródła wiedzy pochodzące z nich informacje;
3.	PS1_U03	dobiera i stosuje właściwe metody oraz narzędzia, uwzględniając między innymi zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane w praktyce PR;
4.	PS1_U10	potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii uwzględniającej najistotniejsze kwestie z obszaru PR;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy, systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Istota public relations w pomocy społecznej. Public relations, marketing społeczny i marketing zaangażowany. Środki public relations i możliwości ich wykorzystania. Public relations w praktyce – przykłady i ich ocena. Public relations – tworzenie podstaw dla „dobrej praktyki public relations” - zajęcia warsztatowe.		

Migracje jako kwestia społeczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
Wiedza		
1.	PS1_W01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie zjawisko migracji, zna wybrane teorie migracji, motywy migracji; potrafi opisać strategie włączania cudzoziemców w społeczeństwo przyjmujące;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty zjawiska migracji;
3.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin migrujących;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować problemy związane z migracjami. Potrafi dokonać analizy oraz diagnozy problemów cudzoziemców oraz społeczeństwa przyjmującego;
2.	PS1_U05	potrafi przygotowywać prace pisemne i wystąpienia ustne dotyczące zjawiska migracji;
3.	PS1_U05	potrafi brać udział w debacie poświęconej różnym rodzajom migracji, oceniać prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyje krytycznej oceny posiadanej wiedzy na temat zjawiska migracji; uznaje znaczenie wiedzy o cudzoziemcach w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zwłaszcza problemów w integracji uchodźców;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie migrantów dobrowolnych i przymusowych (uchodźców); dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotykane na drodze zawodowej;

TREŚCI PROGRAMOWE

Migracje - ustalenia definicyjne. Migracje w aspekcie historycznym. Współczesne migracje. Dane dotyczące migracji. Wybrane teorie migracji. Migracje zagraniczne Polaków. Imigranci w Polsce. Polska polityka migracyjna. Wpływ migracji na życie jednostki i rodziny. Migracje rodzicielskie. Rodziny transnarodowe. Migracje wewnętrzne. Uchodźcy – kwestie prawne i rozwiązania praktyczne. Migracje – szanse i wyzwania. Separacja jako strategia izolacji społeczności cudzoziemców. Adaptacja, integracja i asymilacja jako strategie włączania cudzoziemców w społeczeństwo przyjmujące. Migranci a globalny rynek pracy.

Wprowadzenie do modułów**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna możliwości poszerzania wiedzy z zakresu pracy socjalnej w ramach oferowanych modułów oraz różne możliwości zatrudniania po skończonych studiach na kierunku praca socjalna;
Umiejętności		
1.	PS1_U08	bierze udział w debacie związanej z zagadnieniami związanymi z pracą socjalną, potrafi oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
2.	PS1_U11	podejmuje decyzje w zakresie swojego rozwoju i dalszej edukacji, samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	Jest gotowy do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; korzystania z pomocy, konsultacji i superwizji; dokonywania krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
2.	PS1_K03	myśli i działa w sposób przedsiębiorczy; poznaje możliwości wspierania i podejmowania inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych;

TREŚCI PROGRAMOWE

Specyfika pracy socjalnej i zawodu pracownika socjalnego. Charakterystyka modułów, omówienie zagadnień przewidzianych w programie obu modułów. Potencjalne miejsca pracy po skończonych studiach.

Praca socjalna z osobami uzależnionymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty systemu pomocy społecznej i pracy socjalnej;
3.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów osób uzależnionych i członków ich rodzin;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
3.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy, które następnie poddaje rozważaniom;
4.	PS1_U02	potrafi rozważać sformułowane wcześniej problemy w oparciu o różne źródła wiedzy pochodzące z nich informacje; dobiera i stosuje właściwe metody oraz narzędzia, uwzględniając między innymi zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne. Potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotykane na drodze zawodowej;
2.	PS1_K02	dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy; systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie uzależnienia; uzależnienie a używanie szkodliwe. Zagadnienia terminologiczne: uzależnienie od alkoholu, od narkotyków. Przyczyny, objawy, konsekwencje i leczenie wybranych uzależnień substancjalnych (alkoholizm, narkomania, lekomania, dopalacze) oraz niesubstancjalnych (patologiczny hazard, zakupoholizm, uzależnienie od Internetu/ komputera). Funkcjonowanie rodziny z osobą uzależnioną.</p>		

Zadania pracownika socjalnego w kontakcie z uzależnionym klientem. Metodyka pracy socjalnej z osobą uzależnioną.

Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna istotę zaburzeń psychicznych (klasyfikację, kryteria, patogeneza) oraz posiada wiedzę o specyficznych właściwościach funkcjonowania społecznego osób z zaburzeniami psychicznymi;
2.	PS1_W06	zna założenia i zakres pracy socjalnej z osobami z zaburzeniami psychicznymi, a także ma wiedzę o systemach rehabilitacji tychże osób;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wskazać systemy rehabilitacji i terapii osób z zaburzeniami psychicznymi;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	posiada świadomość prawnych aspektów pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi;
2.	PS1_K05	posiada świadomość dylematów etycznych związanych z własną pracą;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zarys dziejów psychiatrii. Etiologia i patogeneza zaburzeń psychicznych. Charakterystyka wybranych zaburzeń psychicznych. Formy i metody stosowane w leczeniu osób z zaburzeniami psychicznymi. Organizacja psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Metodyka pracy socjalnej z osobami z zaburzeniami psychicznymi.		

Pomoc postpenitencjarna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę z zakresu resocjalizacji penitencjarnej, zna kluczowe założenia pomocy postpenitencjarnej oraz rozumie istotę readaptacji społecznej;
2.	PS1_W02	zna prawne aspekty udzielania pomocy postpenitencjarnej;
Umiejętności		

1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do analizowania problemów jednostek wykluczonych społecznie oraz samodzielnie zaproponować rozwiązania ułatwiające proces readaptacji społecznej i zawodowej osobom opuszczającym jednostki penitencjarne;
2.	PS1_U10	potrafi pracować w grupie, tworzyć oraz aktywnie uczestniczyć w działaniach mających na celu pomoc osobom marginalizowanym w powtórny włączeniu w sieci społeczne;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania na rzecz osób marginalizowanych społecznie;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec osób marginalizowanych społecznie;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Podstawy aksjologiczne systemu sprawiedliwego karania z wykorzystaniem środków probacyjnych. Kara pozbawienia wolności i jej cele. Rodzaje i typy jednostek penitencjarnych. Polskie koncepcje resocjalizacyjne: A. Bałandynowicza, W. Ambrozika, T. Zacharuk, M. Konopczyńskiego. Programy resocjalizacyjne realizowane w jednostkach penitencjarnych. Wybrane środki oddziaływania penitencjarnego stosowane w społecznej readaptacji skazanych. Pomoc postpenitencjarna udzielana skazanym opuszczającym jednostki penitencjarne. Rola środowiska lokalnego w procesie readaptacji społecznej i zawodowej osób skazanych: jednostki organizacyjne pomocy społecznej, kościoły i związki wyznaniowe; organizacje pozarządowe; kuratorska służba sądowa.</p>		

Praca socjalna w domach pomocy społecznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę na temat instytucji wsparcia typu domy pomocy społecznej; posiada wiedzę odnośnie źródeł pozyskiwania zasobów potrzebnych do rozwiązywania problemów społecznych osób zamieszkujących DPS;
2.	PS1_W03	posiada wiedzę z zakresu wybranych koncepcji człowieka – psychologicznych, biologicznych; posiada wiedzę na temat funkcjonowania mieszkańca DPS, rodzajów więzi i struktur społecznych wspomagających oraz utrudniających jego funkcjonowanie społeczne;
3.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a innymi pracownikami DPS oraz mieszkańcami domu i ich rodzinami;
4.	PS1_W11	zna zasady pozyskiwania środków z różnych źródeł zewnętrznych w tym z funduszy europejskich;

Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać problemy mieszkańców DPS, dobiera i stosuje właściwe metody oraz narzędzia, uwzględniając między innymi zaawansowane technologie informacyjno–komunikacyjne;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji mieszkańców, opracowuje rozwiązania ich problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U04	umie rozwiązywać konflikty na styku mieszkańcy – personel, mieszkańcy – mieszkańcy i inne na drodze mediacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych;
4.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację w ramach funkcjonowania dps;

Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych w ramach DPS i innych inicjatyw;
2.	PS1_K04	potrafi współorganizować działalność na rzecz środowiska lokalnego, w którym funkcjonuje dps; aktywnie i kreatywnie realizuje swoje role zawodowe;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec mieszkańców DPS, współpracowników i otoczenia domu. Postrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;

TREŚCI PROGRAMOWE

Mieszkaniec, pensjonariusz domu pomocy społecznej z perspektywy polityki społecznej i pracy socjalnej. Działalność domów pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej instytucją totalną? Determinanty jakości życia pensjonariuszy - charakterystyka stosunków międzyludzkich w DPS. Prawne podstawy funkcjonowania instytucji wsparcia typu DPS. Standardy w pomocy – standardy DPS. Gospodarka senioralna a wizja funkcjonowania DPS. Typy, rodzaje placówek. Zasady odpłatności. Usługi opiekuńcze w DPS. Półinstytucjonalne formy pomocy i opieki. Specyfika pracy w dziennych oraz w stacjonarnych domach pomocy społecznej. Specyfika pracy w środowiskowych domach samopomocy. Charakterystyka procesów adaptacyjnych mieszkańców. Zadania i organizacja samorządu mieszkańców w DPS. Indywidualizacja oddziaływań opiekuńczo–pomocowych w ramach DPS. Rola i zadania pracownika pierwszego kontaktu (PPK). Rola i zadania Zespołu Terapeutyczno–Opiekuńczego. Aktywizacja mieszkańców DPS – pojęcie i cele aktywizacji. Specyfika organizacji czasu wolnego. Terapia w domach pomocy społecznej: pojęcie, cele, metody, formy.

Wybrane formy wsparcia dziecka
EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę na temat instytucji wsparcia rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci osieroconych, w tym przede wszystkim funkcjonujących w systemie pomocy społecznej; posiada wiedzę odnośnie źródeł pozyskiwania zasobów potrzebnych do rozwiązywania problemów społecznych;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat rodzajów więzi rodzinnych i ich zaburzeń, zna rodzaje systemów wsparcia rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci osieroconych, w tym przede wszystkim w ramach rozwiązań funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej;
3.	PS1_W05	zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji rodzin;
4.	PS1_W10	zna stosowane zasady oraz normy prawne i etyczne w stosunku do dziecka i rodziny dysfunkcyjnej;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, diagnozy i prognozy sytuacji rodziny dysfunkcyjnej oraz dzieci osieroconych; umie wykorzystać posiadaną wiedzę do opracowania indywidualnego planu wsparcia rodziny i dziecka;
2.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację, w tym m.in. w zakresie Indywidualnych Planów Pracy;
3.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole na rzecz wsparcia rodzin, rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci osieroconych;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów rodzin dysfunkcyjnych;
2.	PS1_K04	potrafi przygotowywać i współorganizować działalność na rzecz rodziny i jej środowiska; aktywnie i kreatywnie realizuje role asystenta, rzecznika, doradcy w zakresie rozwiązywania problemów rodziny;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec ludzi, w tym szczególnie rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci osieroconych; dostrzega i formułuje problemy etyczne w zakresie wspierania tej grupy osób;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Rodzina jako swoista przestrzeń w pracy socjalnej. Działania pracowników socjalnych podejmowane na rzecz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Nowe tendencje w dziedzinie opieki instytucjonalnej w Polsce na tle rozwiązań europejskich. Rodzina problemowa. Wybrane techniki pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – wspieranie rodziny. Zagadnienie i uwarunkowania sieroctwa. Obraz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej - charakterystyka . Organizacja pomocy i opieki w ramach zreformowanego systemu wsparcia wobec rodziny dysfunkcyjnej i dziecka sierociego – piecza zastępcza rodzinna. Organizacja pomocy i opieki w ramach zreformowanego systemu wsparcia wobec rodziny dysfunkcyjnej i dziecka sierociego – piecza zastępcza instytucjonalna. Indywidualne plany pracy w warunkach pieczy zastępczej instytucjonalnej. Dokumentacja placówki opiekuńczo-wychowawczej. Wybrane metody, techniki i narzędzia pracy wychowawczo-opiekuńczej. Praca z rodziną dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej.

Warsztaty antydyskryminacyjne		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych, dylematów współczesnej cywilizacji;
2.	PS1_W05	zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
3.	PS1_W09	zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji istotne z punktu widzenia rozważań na temat pracy socjalnej;
Umiejętności		
1.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Tożsamość społeczna, tożsamość grupy. Stereotypy, uprzedzenia i inne przyczyny dyskryminacji. Uwarunkowania społeczno-kulturowe a dyskryminacja. Rodzaje dyskryminacji, mechanizmy dyskryminacyjne. Międzynarodowe i krajowe prawo antydyskryminacyjne. Zasada równości kobiet i mężczyzn. Ableizm i dyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Rasizm, antysemityzm i dyskryminacja osób o różnym pochodzeniu. Homofobia, transfobia i dyskryminacja osób LGBTQ. Mowa nienawiści i przestępstwa motywowane uprzedzeniami. Środki ochrony przed dyskryminacją. Przeciwdziałanie dyskryminacji w praktyce pracownika socjalnego.

Język obcy 1-4 Język angielski; Język francuski, Język niemiecki, Język rosyjski		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada kompetencje z języka obcego na poziomie B2, zna podstawową terminologię z zakresu nauk społecznych, w tym studiowanego kierunku; posiada wiedzę o kulturze krajów z danego obszaru językowego, którą zdobył/-a na zajęciach;
Umiejętności		
1.	PS1_U09	potrafi zrozumieć główne myśli w złożonych wypowiedziach np. prezentacji, wykładzie, programie TV lub radiowym, o ile prezynter posługuje się językiem standardowym, mówi składnie i wyraźnie; potrafi ze zrozumieniem przeczytać fragmenty współczesnych utworów literackich, opracowań naukowych ze swojej dziedziny pisanych prostym językiem, dysponuje podstawowym słownictwem oraz posługuje się prostymi strukturami gramatycznymi aby stworzyć spójny i logiczny tekst, CV, list motywacyjny, list nieformalny;
2.	PS1_U09	potrafi uczestniczyć w dyskusji, umie sformułować swoją opinię. Prawidłowo stosuje zwroty i wyrażenia kolokwialne. Stosuje wyrażenia sygnalizujące aprobatę, zdziwienie lub niedowierzenie;
3.	PS1_U11	potrafi przygotować i wygłosić krótką prezentację w języku obcym;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	ma świadomość własnego sposobu uczenia się i efektywnie go wykorzystuje.
TREŚCI PROGRAMOWE		

Rozwijanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz umiejętności komunikacyjnych z zakresu języka obcego na poziomie B2 w oparciu o materiał zawarty w rozdziałach obowiązującego podręcznika podstawowego. Rozwijanie wszystkich umiejętności językowych (przy wykorzystaniu szerokiej gamy środków dydaktycznych). Poznawanie słownictwa związanego w szczególności z tematyką: pracy i jej poszukiwania, chorób i wieku starszego, mody, podróży, pogody i ochrony środowiska, muzyki, mediów oraz słownictwem związanym ze studiowanym kierunkiem. Doskonalenie wypowiedzi pisemnych i ustnych związanych z powyższą tematyką oraz tematyką poruszaną na zajęciach. Omawianie dłuższych artykułów z prasy fachowej wraz z towarzyszącymi im różnorodnymi ćwiczeniami mającymi na celu doskonalenie umiejętności językowych w zakresie rozumienia tekstów, również w zakresie słownictwa i terminologii fachowej z zakresu studiowanego kierunku.

Pierwsza pomoc przedmedyczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W02	zna prawne aspekty udzielania pierwszej pomocy;
2.	PS1_W03	zna sposoby zabezpieczania różnych sytuacji zagrożenia życia;
3.	PS1_W03	wie, jak zachować się na miejscu zagrożenia bezpiecznie dla siebie;
4.	PS1_W03	zna teoretyczne aspekty postępowania z osobą nieprzytomną, resuscytacji, użycia AED;
5.	PS1_W03	zna i potrafi scharakteryzować objawy padaczki, zaburzeń oddychania, cukrzycy, ataku serca, omdlenia;
6.	PS1_W03	zna zasady postępowania przy urazach i krwotokach;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi zabezpieczyć miejsce zdarzenia;
2.	PS1_U01	potrafi postępować z poszkodowanym nieprzytomnym;
3.	PS1_U01	potrafi bezpiecznie odwrócić poszkodowanego nieprzytomnego z brzucha na plecy, wykonać rękoczyn czoło-żuchwa, ułożyć w pozycji bocznej bezpiecznej;

4.	PS1_U01	potrafi wykonać praktycznie resuscytację dorosłego, dziecka i niemowlęcia;
5.	PS1_U01	potrafi użyć AED;
6.	PS1_U01	potrafi postępować przy ataku padaczki, ataku serca, zranieniu, krwotoku;
7.	PS1_U01	potrafi w sposób bezpieczny dla siebie i podopiecznych udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	współpracuje w grupie zadaniowej, wykazuje się empatią wobec poszkodowanych na pozoracjach;
2.	PS1_K01	wykazuje się postawą opiekuńczą i pedagogiczną wobec poszkodowanych dzieci;
3.	PS1_K01	dostrzega zagrożenia dla zdrowia i życia, zagrożenia społeczne;
4.	PS1_K01	dostrzega przeszkody fizyczne dla osób z niepełnosprawnością, zagrożenia zdrowotne;
5.	PS1_K05	wykazuje postawy prozdrowotne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Podstawy prawne w udzielaniu pierwszej pomocy. Ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca zdarzenia. Ocena stanu poszkodowanego. Ćwiczenie oceny stanu poszkodowanego. Ocena stanu poszkodowanego leżącego na brzuchu. Zmiana pozycji z brzucha na plecy. Pozycja boczna bezpieczna teoria i praktyka. Zasady ogólne postępowania z nieprzytomnym. Resuscytacja dorosłych, dzieci i niemowląt. Metody użycia AED. Wzywanie pomocy. Postępowanie przy padaczce, omdleniu, cukrzycy, udarze, ataku serca. Urazy i krwotoki, złamania. Pozoracje podczas wszystkich tematów. Sprawdzian teoretyczny i praktyczny.</p>		

Przedsiębiorczość i rynek pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	ma podstawową wiedzę na temat przedsiębiorczości, zna zasady i mechanizmy różnych form przedsiębiorczości;
2.	PS1_W02	zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne, etyczne i społeczne działalności gospodarczej na współczesnym rynku pracy;
3.	PS1_W08	zna pojęcie oraz elementy rynku pracy, współzależności pomiędzy nimi i typy rynków pracy;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi rozróżnić pojęcia: <i>przedsiębiorczość</i> i <i>przedsiębiorca</i> oraz <i>przedsiębiorcze przedsiębiorstwo</i> i <i>przedsiębiorcze zarządzanie</i> ;
2.	PS1_U02	potrafi określić cechy osoby przedsiębiorczej oraz odróżnić od siebie podstawowe pojęcia związane z przedsiębiorczością;
3.	PS1_W06	potrafi posługiwać się wiedzą dotyczącą ekonomicznych zasad w zakresie planowania i realizowania działań;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	ma świadomość znaczenia myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy dla rozwoju jednostki i organizacji;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie, elementy i typy rynku pracy. Edukacja zawodowa a rynek pracy. Przedsiębiorczość jako złożona kompetencja (zespół cech osobowych) i jako proces organizowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz podejmowania związanego z nią ryzyka. Przedsiębiorstwo jako podmiot rynku pracy. Rodzaje przedsiębiorstw. Bycie przedsiębiorczym a bycie przedsiębiorcą na rynku pracy. Zatrudnialność - czynniki skutecznego wejścia, uczestnictwa i osiągnięcia powodzenia na rynku pracy.</p>		

Podstawy psychologii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę o przedmiocie psychologii jako nauki; zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu psychologii; zna na poziomie podstawowym metody badań stosowane w psychologii;
2.	PS1_W03	posiada wiedzę z zakresu wybranych psychologicznych koncepcji człowieka;
3.	PS1_W05	zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin;
Umiejętności		
1.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
2.	PS1_U10	potrafi komunikować się i pracować indywidualnie, jak i w grupie; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy, systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Psychologia jako nauka. Metody badań stosowane w psychologii. Rozwój psychologii jako nauki. Psychologia poznawcza: percepcja i uwaga, pamięć, myślenie. Mechanizmy uczenia się. Psychologia emocji i motywacji. Stres psychiczny. Psychologia różnic indywidualnych. Temperament i osobowość. Inteligencja.		

Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnościami		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę na temat instytucji wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w tym instytucji pomocy społecznej. Posiada wiedzę odnośnie źródeł pozyskiwania zasobów potrzebnych do rozwiązywania problemów społecznych tych osób;
2.	PS1_W02	zna kontekst społeczny omawianych zagadnień; zna rodzaje systemów wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w tym przede wszystkim w ramach rozwiązań funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej;
3.	PS1_W03	posiada wiedzę z zakresu wybranych koncepcji człowieka – psychologicznych, biologicznych;
4.	PS1_W10	zna stosowanie zasad oraz norm etycznych i etyki zawodowej;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, diagnozy i prognozy sytuacji klienta będącego osobą z niepełnosprawnościami. Umie wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, pracy socjalnej, by opracować propozycje rozwiązań dotyczące wybranych przypadków;
2.	PS1_U04	umie rozwiązywać konflikty na drodze mediacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych;
3.	PS1_U06	umie posługiwać się i tworzyć dokumentację opisującą sytuację osoby z niepełnosprawnością;
4.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami, oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów klientów; rozumie potrzebę rozwoju osobistego i zawodowego;
2.	PS1_K02	dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy, korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec ludzi, w tym szczególnie osób z niepełnosprawnościami; dostrzega i formułuje problemy etyczne w zakresie wspierania tej grupy osób;

TREŚCI PROGRAMOWE

Koncepcje zdrowia i choroby. Rola pracownika socjalnego w edukacji zdrowotnej i promocji zdrowego trybu życia. Wiedza z zakresu pedagogiki specjalnej a praca socjalna. Status osób z niepełnosprawnościami w ustawodawstwie. Uprawnienia. Skala i dynamika niepełnej sprawności – w Polsce i na świecie. Model indywidualny i społeczny niepełnosprawności. Ocena i pomiar niepełnej sprawności. Orzekanie o niepełnosprawności. Integracja społeczna. Rehabilitacja i rewalidacja – pojęcia. Podstawy rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. Polski model rehabilitacji. Pomoc instytucjonalna świadczona osobom z niepełnosprawnościami - wolontariat, organizacje inwalidzkie, stowarzyszenia, itp. Rola i zadania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wspieranie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością. Rola pracownika socjalnego - pomoc osobom przewlekle chorym oraz z uszkodzonym narządem ruchu. Specyfika niepełnosprawności intelektualnej i pomocy osobom upośledzonym oraz chorym psychicznie. Specyfika pomocy osobom słabo widzącym i niewidomym. Specyfika pomocy osobom niesłyszącym i słabo słyszącym.

Wybrane zagadnienia prawa

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna źródła prawa, zasady ich tworzenia i podstawowe pojęcia prawoznawcze, w szczególności hierarchię źródeł prawa, w tym aktów prawa międzynarodowego i UE, tryb legislacyjny oraz zasady ich obowiązywania;
2.	PS1_W01	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat systemu rządów w Polsce, organów władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej, ich kompetencji i wzajemnych relacji;
3.	PS1_W08	zna zasady wymiaru sprawiedliwości w Polsce, kompetencje Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego oraz Trybunału Stanu;
4.	PS1_W08	w zakresie niezbędnym dla roli pełnionej w systemie prawnym - zna podstawowe zagadnienia prawa, w tym prawa pracy;
5.	PS1_W08	zna prawne uwarunkowania pomocy społecznej/działalności pracownika socjalnego, w tym podstawową wiedzę o ochronie własności intelektualnej;
Umiejętności		
1.	PS1_U07	potrafi odnaleźć interesujące go przepisy prawa, usystematyzować je w hierarchicznym katalogu;
2.	PS1_U11	potrafi przyporządkować kompetencje do rządowych i samorządowych organów władzy publicznej;

3.	PS1_U01	posiada umiejętności obserwowania życia politycznego, analizuje i ocenia decyzje podejmowane przez przedstawicieli władzy publicznej, w szczególności w zakresie ich legalności;
4.	PS1_U07	potrafi przyporządkować kompetencje do krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
5.	PS1_U07	potrafi rozpoznać przypadki naruszenia praw autorskich;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	prezentuje postawę legalistyczną;
2.	PS1_K02	posiada szacunek do prawa i wartości, jakie prawo chroni;
3.	PS1_K04	jest przekonany o konieczności poszukiwania wsparcia prawnego dla osób tego wymagających;
4.	PS1_K05	prezentuje postawę poszanowania własności intelektualnej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Prawo - definicja. Dziedziny prawa. Źródła prawa (pojęcie źródeł prawa, Konstytucja RP, ratyfikowane umowy międzynarodowe, ustawy, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, akty prawa wewnętrznego, cechy systemu źródeł prawa). Władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska w Polsce (Sejm i Senat, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Ministrów, sądy i trybunały). Organy władzy sędziowskiej (struktura sądów w Polsce, Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne, Trybunał Stanu, Trybunał Konstytucyjny). Ubezpieczoność w świetle praw człowieka. Ochrona prawna własności intelektualnej. Wybrane zagadnienia prawa, w tym prawa pracy.</p>		

Zarządzanie placówką i kadrami w pomocy społecznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę z zakresu podstaw nauk o zarządzaniu; wiedzę o normach organizacyjnych instytucji społecznych, o ewolucji poglądów na organizację w zakresie instytucji pomocy społecznej;
2.	PS1_W11	zna zasady zarządzania kadrą placówki;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	dostrzega i interpretuje informacje dotyczące sposobu funkcjonowania organizacji, biorąc pod uwagę rolę w instytucji pracowników i kadry kierowniczej, zdobywa umiejętności przydatne kierownikowi średniego szczebla zarządzania;

2.	PS1_U10	potrafi odnaleźć się w pracy zespołowej w przyszłym miejscu pracy;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dostrzega problemy społeczne, związane z zarządzaniem instytucją pomocy społecznej;
2.	PS1_K02	uzyskuje kompetencje społeczne dotyczące pracy zespołowej w przyszłym miejscu pracy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Nauki o zarządzaniu. Zarządzanie placówkami pomocy społecznej - obszar nauk o zarządzaniu i polityki społecznej państwa. Krótki rys historyczny. Główne nurty w zarządzaniu. Zarządzanie – pojęcie, funkcje. Planowanie, organizowanie. Sprawne działanie - koncepcje prakseologiczne, podejmowanie decyzji, operacjonalizacja zarządzania. Jakość usług socjalnych. Motywowanie jako funkcja zarządzania. Zarządzanie ludźmi w organizacji socjalnej. Strategie zarządzania w placówkach pomocy społecznej. Zabezpieczenie kadr socjalnych – rekrutacja i selekcja pracowników. Przygotowanie zawodowe kadr placówek pomocy społecznej.</p>		

Instytucje pomocy społecznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie pojęcia instytucji stosowane w pracy socjalnej;
2.	PS1_W02	zna psychologiczne i kulturowe czynniki rozwoju pomocy społecznej; historyczne procesy instytucjonalizacji pomocy społecznej; współczesne procesy alokacji zasobów społecznych do rozwiązywania problemów społecznych;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i rozwiązywać problemy dotyczące instytucji pomocy społecznej;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Teorie genezy zachowań pomocowych w społecznościach ludzkich. Pojęcie instytucji pomocy społecznej w perspektywie nauk społecznych. Instytucja pomocy społecznej a zabezpieczenie społeczne – związki pojęciowe i funkcjonalne. Kluczowe pojęcia teorii pomocy społecznej: problem społeczny, wykluczenie, subsydiarność. Znaczące wydarzenia w historii instytucji pomocy społecznej. Instytucja pomocy społecznej wobec problemów społecznych w skali makro i w mikroskali. Pomoc społeczna w stronę koncepcji: welfare mix, od welfare do workfare. System pomocy społecznej w Polsce. Wybrane problemy pomocy społecznej w Polsce. Polityka społeczna, pomoc społeczna, praca socjalna – definicje. Cele, zadania, formy i podmioty instytucjonalnej pomocy społecznej w ramach znowelizowanej ustawy o pomocy społecznej. Znaczenie tzw. trzeciego sektora w polityce społecznej państwa. Znaczenie samorządu terytorialnego w realizacji zadań polityki społecznej państwa. Ośrodki Pomocy Społecznej. Domy Pomocy Społecznej. Instytucjonalne formy wsparcia rodziny. Wsparcie instytucjonalne osób marginalizowanych. Zawód pracownika socjalnego i jego społeczna rola w placówkach pomocy społecznej. Zatrudnienie socjalne jako instytucje wsparcia osób marginalizowanych.

Ekonomia społeczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W02	posiada wiedzę z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu z dostępu do pracy, w szczególności na temat podmiotów gospodarki społecznej;
2.	PS1_W05	zna i rozumie czynniki stygmatyzacji społecznej dotyczące wyłączenia z dostępu do pracy i źródła naprawy problemów społecznych;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu sytuacji na rynku pracy, działań pomocy społecznej i służb zatrudnienia w zakresie aktywizacji zawodowej klientów pracy socjalnej poprzez gospodarkę społeczną jako obszar polityki społecznej;
2.	PS1_U02	dokonuje obserwacji i interpretacji wybranych instytucjonalnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
3.	PS1_U10	potrafi komunikować się z otoczeniem, używając specjalistycznego języka, dyskutować i debatować na temat gospodarki społecznej;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K04	jest gotów do podejmowania działań na rzecz osób z różnych środowisk społecznych; rozumie wagę problemów związanych z marginalizacją społeczną i podejmuje działania na rzecz ich rozwiązania;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Pojęcie ekonomii społecznej. Geneza ekonomii społecznej. Ekonomia a gospodarka społeczna. Geneza i związek bezrobocia z gospodarką społeczną. Pojęcie aktywności i bierności zawodowej jako płaszczyzna gospodarki społecznej. Przesłanki aktywności zawodowej: społeczne, psychologiczne, ekonomiczne. Przeciwdziałanie bezrobociu w województwie, w gminie, w powiecie na podstawie analizy danych statystycznych. Instytucje aktywizacji zawodowej osób marginalizowanych społecznie. Zatrudnienie socjalne jako system wsparcia niektórych grup wykluczonych. Znaczenie centrów, klubów integracji społecznej. Spółdzielnie socjalne nową polską alternatywą dla bezrobocia. Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami. Spółdzielnie inwalidów, niewidomych, zakłady pracy chronionej, zakłady aktywności zawodowej.

Praktyka asystencka (80 godzin)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej; rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie; posiada wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi; zna zastosowanie praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania systemu pomocy społecznej i pracy socjalnej;
2.	PS1_W10	zna zasady oraz normy prawne, etyczne i etykę zawodową pracowników socjalnych;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę; formułować i rozwiązywać różne problemy społeczne, poddawać analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;
2.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;
3.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
4.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	dokonyuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy, korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; systematycznie doskonali swój warsztat pracy;

2.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Formalne podstawy funkcjonowania placówki (przepisami prawa, statutem, regulaminem organizacyjnym), zasady finansowania, struktura organizacyjna, organizacja pracy. Zasady i tryb kierowania do danej placówki/ korzystania z usług placówki oraz towarzyszącą temu dokumentacja. Specyfika zadań placówki i ich realizacją. Rola i zadania pracownika socjalnego w placówce. Zasady współpracy placówki z innymi instytucjami pomocy i integracji społecznej. Praktyczna analiza stosowanych w placówce metod i technik pracy socjalnej. Czynne włączenie się w realizację zajęć pracownika socjalnego (przez niego wskazanych).</p>		

Praca socjalna z osobami bezrobotnymi		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej z osobą bezrobotną i jej rodziną;
2.	PS1_W02	zna kontekst społeczny, kulturowy, polityczny i ekonomiczny bezrobocia, teorii oraz szczegółowej wiedzy właściwej dla programu studiów;
3.	PS1_W09	zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji (w skali mikro i w skali makro) istotne z punktu widzenia rozważań na temat pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi i ich rodzinami;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z obszaru nauk społecznych i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać problemy związane z problemem bezrobocia, dobierając i stosując właściwe metody oraz narzędzia pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji osoby z problemem bezrobocia, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację wykorzystywaną w pracy socjalnej;
4.	PS1_U11	potrafi współdziałać z instytucjami w obszarze aktywizacji zawodowej osób z problemem bezrobocia;

Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w pracy z problemem bezrobocia i jej rodziną;
2.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Aktywność zawodowa we współczesnym świecie. Praca jako podstawowa działalność człowieka: Praca w różnych fazach rozwoju cywilizacji ludzkich; Wykształcenie jako cecha statusu pracy zarobkowej; Praca jako obiekt badań społecznych; globalizacja a kariery zawodowe. Praca i zatrudnienie w systemie prawa. Bezrobocie w Polsce i Unii Europejskiej. Dane statystyczne dotyczące bezrobotnych. Bezrobocie. Istota bezrobocia. Przyczyny i konsekwencje występowania bezrobocia. Bezrobocie jako przyczyna przyznawania świadczeń pomocy społecznej. Charakterystyka społeczno-demograficzna bezrobotnych klientów pomocy społecznej. Cechy psychospołeczne osób bezrobotnych. Wskazania do diagnozy osób bezrobotnych. Instytucje świadczące pomoc osobom bezrobotnym; Instytucje pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem instytucji działających na rzecz osób bezrobotnych i ich rodzin. Instytucje rynku pracy w Polsce; Instytucje zatrudnienia socjalnego i ekonomii społecznej. Usługi i świadczenia dla osób bezrobotnych: Usługi i świadczenia z pomocy społecznej; Usługi i świadczenia oferowane przez instytucje rynku pracy; CIS i spółdzielnie socjalne. Zadania ośrodków pomocy społecznej w aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Kontrakt socjalny Praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny. Współpraca ośrodka pomocy społecznej. Projekt socjalny. PSR. Projekt socjalny w obszarze problemu bezrobocia. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi metodą kontraktu (symulacja kontraktu).</p>		

Warsztaty umiejętności rozwiązywania problemów		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę na temat specyficznych problemów klientów pomocy społecznej; rozumie występujące zależności pomiędzy nimi oraz konsekwencje ich występowania;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin z uwagi na występujące problemy;
3.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej w pracy z przypadkiem z uwzględnieniem technik i narzędzi pracy socjalnej;
4.	PS1_W011	posiada wiedzę na temat zasobów osobistych i instytucjonalnych oraz źródeł i metod pozyskiwania zasobów potrzebnych do rozwiązania problemów społecznych;
Umiejętności		

1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy, które następnie poddaje rozważaniom;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U06	umie sporządzić dokumentację wykorzystywaną w pracy socjalnej z przypadkiem (rodzinny wywiad środowiskowy, kontrakt socjalny, plan pracy z klientem);
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	doskonali swój warsztat pracy poprzez udział w superwizji, szkoleniach oraz podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Problemy społeczne w dobie współczesności. Kategorie klientów pomocy społecznej w aspekcie doświadczanych problemów. Diagnoza indywidualnego przypadku – rozróżnienie i wyjaśnienie pojęć: studium przypadku (case study), praca z przypadkiem (case work). Etapy postępowania: diagnoza przypadku. Zasoby jednostki. Opracowanie planu postępowania i prowadzenie przypadku. Zasady w stosowaniu metody indywidualnych przypadków. Metody diagnozowania potrzeb. Narzędzia diagnozy. Mapa potrzeb i zasobów. Analiza SWOT. Narzędzia pracy socjalnej (symulacja). Wywiad środowiskowy. Kontrakt socjalny. Praca z przypadkiem. Co możemy zaoferować? – świadczenia pieniężne i niepieniężne. Rozwiązania problemów (historie ludzkie/przypadki problemów). Usługi społeczne na rzecz klientów pomocy społecznej w aspekcie poszczególnych klientów pomocy społecznej. Zasoby instytucjonalne gminy i powiatu w budowaniu działań na rzecz klienta pomocy społecznej. Praca z trudnym klientem (rodzaje klientów trudnych/opornych). Ćwiczenia sytuacyjne.</p>		

Praktyka specjalistyczna – 1 (80 godzin)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W02	zna aspekty funkcjonowania systemu pomocy społecznej, w szczególności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i organizacji pozarządowych świadczących pracę socjalną różnym grupom klientów;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę odnoszącą się do funkcjonowania człowieka w środowisku lokalnym, rodzajów więzi oraz struktur społecznych;
3.	PS1_W06	posiada wiedzę o regułach komunikacji w relacji pracownik socjalny – klient pomocy społecznej;

Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi zaplanować pomoc dla klienta będącego w trudnej sytuacji życiowej, korzystającego z różnych form pomocy i wsparcia;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U07	potrafi posługiwać się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;
4.	PS1_U10	potrafi współpracować z innymi osobami w celu udzielenia pomocy i wsparcia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia i podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pracy socjalnej; korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Formalne podstawy funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej. Przepisy prawa, struktura organizacyjna oraz zasady finansowania (rozliczania, zdobywania funduszy). Tryb zgłaszania klientów. Realizacja zajęć pracownika socjalnego (przez niego wskazanych). Prowadzenie wywiadów środowiskowych i udzielanie pomocy. Nawiązywanie kontaktów z tzw. „trudnymi” klientami. Opracowywanie planu pracy. Egzekwowanie ustaleń odnośnie współdziałania klienta w rozwiązywaniu jego trudności życiowych. Dobieranie form pomocy do sytuacji klienta. Współpraca ośrodka pomocy społecznej z innymi instytucjami.</p>		

Streetworking		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Posiada wiedzę na temat idei streetworkingu; zna standardy pracy w tym obszarze, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;

2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin. Zna rodzaje systemów wsparcia , w tym przede wszystkim w ramach rozwiązań funkcjonujących w zakresie wsparcia osób marginalizowanych;
3.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym, streetworkerem a osobą „żyjącą na ulicy”;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać problemy klientów. Rozważając sformułowane problemy dobiera i stosuje właściwe metody oraz narzędzia zgodnie ze standardami streetworkingu;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację streetworkera;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego i pracą socjalną w obszarze streetworkingu;
2.	PS1_K02	dokonyje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy, korzysta z konsultacji i superwizji; doskonali swój warsztat pracy;
3.	PS1_K03	stara się myśleć i działać samodzielnie i uczestniczy w przygotowaniu inicjatyw na rzecz osób „na ulicy”, aktywnie i kreatywnie realizuje rolę streetworkera, pedagoga ulicy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Streetwork – definicje, podstawowe informacje, standaryzacja. Grupy docelowe w streetworkingu – cele pracy, zadania. Metody pracy streetworkera. Narzędzia pracy streetworkera. Tworzenie projektów pracy metodą streetworkingu. Hospitacje „pracy ulicznej”.		

Konferencja Grupy Rodzinnej (KGR) – warsztaty		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej; posiada wiedzę na temat metody KGR;

2.	PS1_W04	zna kontekst społeczny omawianych zagadnień; zna rodzaje i efektywność systemów wsparcia;
3.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej. Ma wiedzę o regułach komunikacji w ramach KGR;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	dobiera i stosuje właściwe metody oraz narzędzia, uwzględniając między innymi zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, diagnozy i prognozy sytuacji rodziny problemowej; umie wykorzystać posiadaną wiedzę, by podjąć działania przygotowujące spotkanie – KGR;
3.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi i etycznymi, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;
4.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie, umie planować i organizować pracę według kanonu cech KGR;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;
2.	PS1_K03	potrafi przygotowywać i współorganizować działalność na rzecz rodziny;
3.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec ludzi, w tym szczególnie rodzin problemowych; dostrzega i formułuje kwestie etyczne w zakresie wspierania rodziny;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Charakterystyka Konferencji Grupy Rodzinnej jako metody pomocy rodzinie. Teoretyczne aspekty, definicje, geneza. KGR wobec innych modeli pomocy. Metodyka KGR: schemat pracy z rodziną, uczestnicy, kanon cech. Przykładowe obszary zastosowania metody. Standardy etyczne KGR. Efektywność. Warsztat praktyczny – realizacja przypadków (z wykorzystaniem techniki symulacyjnej).		

Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach (PSR)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	ma uporządkowaną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu pracy z klientem w konwencji Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach;

2.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej w ramach Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach;
Umiejętności		
1.	PS1_U10	potrafi w stopniu podstawowym poprowadzić rozmowę w konwencji Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	rozumie potrzebę rozwijania wiedzy i zdobywania umiejętności w zakresie pracy Podejściem Skoncentrowanym na Rozwiązaniach;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zasoby wewnętrzne doradcy i ich wykorzystanie w pracy z klientem. PSR - przegląd podstawowych założeń teoretycznych. Podstawowe umiejętności i techniki stosowane w PSR. Istotne kierunki pracy w oparciu o PSR: zwiększanie możliwości wyborów klienta; zmiana destrukcyjnego nawyku klienta; rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji. Meandry nurtu PSR.		

Metodologia z elementami statystyki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W07	zna metodologię badań naukowych, z elementami statystyki, co umożliwi realizowanie projektów badawczych z obszaru pracy socjalnej, interpretację wyników, a także diagnozę funkcjonowania człowieka oraz organizacji pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu metodologii prowadzonych badań i interpretowania danych statystycznych oraz w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy i formułować wnioski badawcze.
2.	PS1_U02	potrafi rozważać sformułowane wcześniej problemy w oparciu o różne źródła wiedzy pochodzące z nich informacje. Rozważając sformułowane problemy dobiera i stosuje właściwe metody oraz narzędzia, uwzględniając między innymi zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne;
3.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K03	samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów społecznych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych; samodzielnie analizuje dane zebrane na podstawie przygotowanych wcześniej założeń metodologicznych;
2.	PS1_K04	w oparciu o konkretne dane formułuje wnioski badawcze i potrafi przygotowywać i współorganizować szeroko pojętą działalność na rzecz rodziny i środowiska lokalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Podczas zajęć omówione zostaną najważniejsze pojęcia z zakresu metodologii i statystyki istotne podczas prowadzenia badań. Omówione zostaną podstawowe metody opisu statystycznego oraz podstawowe metody wnioskowania. Celem zajęć jest przybliżenie studentom wiedzy na temat projektowania i prowadzenia badań. Studenci poznają metody analizowania i interpretowania danych badawczych oraz zagadnienia metodologiczne związane z prowadzeniem badań i statystyczną analizą ich wyników.</p>		

Praktyka specjalistyczna – 2 (40 godzin)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę z zakresu pracy socjalnej, w szczególności realizowanej w organizacjach pozarządowych świadczących wsparcie różnym grupom odbiorców;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę odnoszącą się do funkcjonowania człowieka w środowisku lokalnym oraz lokalnych struktur społecznych;
3.	PS1_W06	posiada wiedzę z zakresu komunikacji, współdziałania i współpracy międzyinstytucjonalnej;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi zaplanować wsparcie dla klienta będącego w trudnej sytuacji życiowej;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy, wykorzystując wiedzę o etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej oraz opracować rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U10	potrafi komunikować się i pracować indywidualnie oraz w grupie; współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia i podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pracy socjalnej;
2.	PS1_K03	uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych;
3.	PS1_K04	potrafi zaangażować się w realizację działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Funkcjonowanie organizacji pozarządowych realizujących zadania z obszaru pomocy społecznej (m.in. fundacji, stowarzyszeń), przepisy prawa, struktura organizacyjna podmioty oraz zasady finansowania (rozliczania, pozyskiwania funduszy). Zasady współpracy pomiędzy organizacjami a odbiorcami usług oraz zasady współpracy z wolontariuszami. Zasady współpracy pomiędzy organizacjami a innymi instytucjami wsparcia, w tym podmiotami publicznymi. Obserwowanie, asystowanie oraz włączanie się w realizację zadań realizowanych przez pracowników instytucji, w której student realizuje praktykę, w tym zadań pracowników socjalnych (jeżeli w danej placówce są zatrudnieni). Metodyka pracy w organizacjach pozarządowych: sposoby udzielania wsparcia (w tym metody, techniki, narzędzia); sposoby nawiązywania kontaktów z odbiorcami usług; sposoby opracowywania planów pracy wspierającej; sposoby egzekwowania ustaleń odnośnie rozwiązywania trudności życiowych klientów.</p>		

Wolontariat		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej; zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W02	zna kontekst społeczny omawianych zagadnień, teorii oraz szczegółowej wiedzy właściwej dla programu studiów;
3.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych,
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy, które następnie poddaje rozważaniom;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
3.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację wykorzystywaną w pracy socjalnej;

4.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych;
2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej i w swojej działalności oczekuje tego samego wobec współpracujących podmiotów;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Działalność pożytku publicznego i wolontariat. Idea i funkcje wolontariatu. Doświadczenie wolontariatu. Zaangażowanie społeczne Polaków. Społeczne kompetencje do pracy w wolontariacie. Szkolenia dla wolontariuszy. Wyzwania i dylematy pracy w środowiskach kulturowo zróżnicowanych. Zasady współpracy z wolontariuszem. Wolontariat w ośrodkach pomocy społecznej oraz innych wybranych placówkach. Wybrane programy wolontarystyczne.</p>		

Mediacja sądowa i pozasądowa		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W08	zna prawne podstawy prowadzenia mediacji;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę z zakresu psychologii konfliktu w tym dynamiki konfliktu, jego źródeł jednostkowych i społecznych;
3.	PS1_W06	posiada wiedzę na temat komunikacji, w szczególności barier komunikacyjnych, błędów komunikacyjnych będących przyczyną konfliktów;
4.	PS1_W10	zna zasady etyki obowiązujące w pracy mediatora;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi zdiagnozować źródła konfliktu wykorzystując techniki mediacyjne;
2.	PS1_U04	umie rozwiązywać konflikty na drodze mediacji, w tym wygłosić monolog mediatora i stosować zasady i techniki mediacyjne;
3.	PS1_U06	potrafi sporządzać dokumentację wykorzystywaną w mediacji;
Kompetencje społeczne		

1.	PS1_K02	jest gotów do ciągłego doskonalenia i podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu mediacji;
2.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz rozwiązywania konfliktów jednostki, grupy i społeczności lokalnej;
3.	PS1_K05	potrafi wczuć się w sytuację osób będących w konflikcie oraz okazać im zrozumienie i wsparcie;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Konflikt - podstawowe założenia teoretyczne. Definicja konfliktu, rodzaje, przyczyny, style rozwiązywania konfliktów. Sposoby rozwiązywania konfliktów: negocjacje i mediacje. Mediacje - wprowadzenie w problematykę: definicja mediacji, cele mediacji; rodzaje mediacji; zasady mediacji; przygotowanie do mediacji w 5 krokach; etapy mediacji; kwestie etyczne w mediacji. Mediacje w sprawach rodzinnych: dziecko w mediacji; bezpośredni udział dziecka w mediacji - korzyści i ryzyko. Techniki negocjacyjne (konstruktywne i destruktywne). Mediacje – etapy: monolog mediatora; mediacje właściwe; zawarcie ugody mediacyjnej. Mediacje – symulacje.</p>		

Teoretyczne podstawy pracy socjalnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	posiada wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania systemu pomocy społecznej i pracy socjalnej; metody i modele pracy socjalnej;
3.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych;
4.	PS1_W06	zna zasady interakcji pomiędzy pracownikiem socjalnym i klientami pracy socjalnej w relacjach indywidualnych, grupowych i społecznościowych.
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać różne problemy społeczne, poddawać analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;
2.	PS1_U03	umie wykorzystywać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
3.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych teorii pracy socjalnej;

4.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami związanymi z pracą socjalną, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
2.	PS1_K01	dokonuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Praca socjalna – między praktyką a teorią. Naukowe podstawy pracy socjalnej - teorie eksplanacyjne i prakseologiczne. Dylematy wykorzystywania podstawowych nauk społecznych do tworzenia teorii pracy socjalnej: dylemat korzystania z monokazualnych teorii eksplanacyjnych; dylemat teorii pracy socjalnej wobec zmiany paradygmatu nauk społecznych – od pozytywizmu do postmodernizmu; poszukiwania rozwiązań: konstrukcjonizm, teoria systemów, eklektyzm. Przykłady teorii eksplanacyjnych do wykorzystania w pracy socjalnej: teoria systemów; teoria przywiązania Bolwby’ego; teoria stadiów rozwoju społecznego Garvina i Seabury’ego. Procedura rozwiązywania problemów jako prakseologiczna teoria pracy socjalnej: problem z perspektywy psychologicznej; heurystyki rozwiązywania problemów w pracy socjalnej. Trzy metody pracy socjalnej – tradycyjne teorie prakseologiczne: metoda indywidualnych przypadków; metoda pracy grupowej; metoda pracy środowiskowej. Współczesne teorie prakseologiczne– modele interwencji w pracy socjalnej. Podejścia aktywizujące: budzenie sił ludzkich, empowerment, organizacja stowarzyszeń. Związki pracy socjalnej z innymi dyscyplinami i subdyscyplinami nauki (praca socjalna a socjologia, psychologia, antropologia). Różnice pomiędzy pojęciami opieka społeczna, pomoc społeczna. Potrzeby społeczne obywateli jako źródło tworzenia rozwiązań systemowych. Przedmiot i zakres pracy socjalnej, praca socjalna a pomoc społeczna. Główne pojęcia pracy socjalnej (wsparcie, profilaktyka, kapitał ludzki, kapitał społeczny, empowerment, zasoby i potencjały). Geneza pracy socjalnej jako dyscypliny naukowej oraz wiedzy praktycznej. Idea i rozwój samopomocy. Samopomoc a praca socjalna. Naukowe podstawy pracy socjalnej. Praca socjalna z różnymi kategoriami wspomaganymi - różnicowanie w podejściu metodycznym.</p>		

Zajęcia warsztatowo-tutorskie, samorozwój studenta		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna kontekst społeczny zagadnień, teorii; ma wiedzę o tutoringach oraz o narzędziach, metodach i możliwościach ich praktycznego wykorzystania w działalności zawodowej;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi skutecznie rozpoznawać swój potencjał, odkrywać i wzmacniać swoje mocne strony i talenty;

2.	PS1_U011	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego;
2.	PS1_K02	dokonyuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
3.	PS1_K03	potrafi twórczo odnajdywać się na zmiennym rynku pracy;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Miejsce tutoring w edukacji szkoły wyższej. Sztuka zadawania pytań. Narzędzia pracy z mocnymi stronami. Tutoring rozwojowy - istota. Tutoring naukowy. Planowanie procesu tutorskiego. Organizacja tutoring.		

Superwizja w pracy socjalnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej podlegające superwizji;
2.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej w obszarze wsparcia i pomocy będące obszarem superwizji;
3.	PS1_W08	zna prawne uwarunkowania superwizji w pomocy społecznej/działalności pracownika socjalnego;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny własnej pracy i kompetencji w obszarze wsparcia i pomocy;
2.	PS1_U04	potrafi wykorzystać superwizję w rozwiązywaniu konfliktów;
3.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia wykorzystując superwizję;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;

2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki i oczekuje ich przestrzegania w procesie superwizji;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Superwizja: zawód czy metoda podnoszenia jakości pracy socjalnej. Przegląd znaczeń pojęcia superwizji. Definiowanie superwizji pracy socjalnej. Funkcje superwizji. Początki rozwoju superwizji pracy socjalnej. Europejski kontekst rozwoju superwizji. Stan superwizji pracy socjalnej w Polsce. Korzyści płynące z superwizji. Superwizja jako ochrona pracownika socjalnego przed stresem i wypaleniem zawodowym. Rozwiązywanie problemów jako proces i podstawowa umiejętność w superwizji. Problemy i sytuacje problemowe. Procedura rozwiązywania problemów. Komunikacja interpersonalna i ryzyka komunikacji asymetrycznej w superwizji. Typy konfliktów i ich rozwiązywanie w relacjach superwizyjnych. Kwestie etyczne w superwizji. Warunki organizacji superwizji w placówce pomocy społecznej – sesja superwizyjna. Prawne regulacje prowadzenia superwizji pracy socjalnej w Polsce.</p>		

MODUŁ I
PRACA SOCJALNA Z RODZINĄ (PORADNICTWO, ASYSTENTURA)

Warsztaty umiejętności wychowawczych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania dziecka w rodzinie i procesu wychowania w rodzinie;
Umiejętności		
1.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne, dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu wychowania w rodzinie;
2.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
3.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie dotyczącej wychowania w rodzinie, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, w szczególności dzieci i młodzieży;
2.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i uczenia się przez całe życie; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji wychowawczych i efektów pracy;
3.	PS1_K01	dokonuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Rola komunikacji z dzieckiem w procesie wychowania. Porozumienie bez Przemocy w relacji z dzieckiem. Aktywne słuchanie. Wyznaczanie granic w procesie wychowania. Rozwiązywanie konfliktów z dzieckiem. Relacje z nastolatkami. Pozytywna dyscyplina jako jedna z metod wychowawczych.</p>		

Interwencja kryzysowa w pracy z rodziną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe związane z przeprowadzaniem interwencji kryzysowej w pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej. Rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z zakresu teoretycznych podstaw pracy socjalnej i interwencji kryzysowej. Posiada wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi; zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z prowadzeniem interwencji kryzysowej;
2.	PS1_W06	ma podstawową wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej istotną podczas działań interwencyjnych;
Umiejętności		
1.	PS1_U04	umie rozwiązywać konflikty na drodze mediacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych;
2.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami zaangażowanymi w pracę na rzecz osoby lub rodziny, wobec której przeprowadzana jest interwencja kryzysowa i doświadczających kryzysów życiowych; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	potrafi przygotowywać i współorganizować szeroko pojętą działalność na rzecz rodziny i środowiska lokalnego; aktywnie i kreatywnie realizuje role animatora, asystenta, rzecznika, doradcy w zakresie rozwiązywania problemów klientów będących przyczyną interwencji kryzysowej;
2.	PS1_K04	inicjuje działania na rzecz interesu publicznego związane z pomaganiem, wspieraniem oraz rozwiązywaniem problemów społecznych, związanych z zapobieganiem sytuacjom trudnym mogącym skutkować koniecznością działań interwencyjnych; potrafi twórczo odnajdywać się na zmiennym rynku pracy;

3.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej i w swojej działalności oczekuje tego samego wobec współpracujących podmiotów; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie osób dotkniętych lub zagrożonych kryzysem; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Pojęcie interwencji kryzysowej oraz jej etapy. Modele interwencji oraz modele pracy w interwencji kryzysowej w ramach system pomocy społecznej. Przebieg (etapy) interwencji kryzysowej. Rodzaje kryzysów. Współpraca międzyinstytucjonalna podczas interwencji kryzysowej. Kompetencje podmiotów przeprowadzających interwencję, wymagane z punktu widzenia jej skuteczności w pracy socjalnej.		

Praca z dzieckiem w rodzinie problemowej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne zagadnienia z zakresu pracy z dzieckiem w rodzinie problemowej; rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie; posiada wiedzę o znaczeniu pracy socjalnej w pracy z rodziną problemową;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin, mające wpływ na sytuację dziecka w rodzinie;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę dotyczącą funkcjonowania dziecka w rodzinie, w której występują szeroko rozumiane problemy i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy, dobierając w tym celu odpowiednie metody i narzędzia;
2.	PS1_U07	potrafi posługiwać się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu pracy z rodziną problemową oraz wspierania dziecka w rodzinie problemowej;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z pracą z rodziną problemową oraz działaniami podejmowanymi na jej rzecz;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Analiza wybranych problemów dzieci w Polsce i na świecie w drugiej dekadzie XXI wieku; analiza sytuacji społeczno-demograficznej dzieci w Polsce; szczególna sytuacja dziecka w rodzinie ubogiej; trudności związane z dorastaniem w rodzinie z problemem alkoholowym; dziecko poza rodziną w różnych formach opieki zastępczej – skutki tej sytuacji; zagadnienie adopcji jako formy opieki zastępczej najbardziej zbliżonej do rodziny naturalnej; problematyka zaburzeń odżywiania u dzieci - ich przyczyn oraz skutków w kontekście funkcjonowania środowiska rodzinnego.

Diagnoza środowiska rodzinnego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej, wobec którego sporządza diagnozę;
2.	PS1_W07	zna stosowanie zasad oraz norm diagnostycznych w stosunku do rodziny;
3.	PS1_W10	zna zasady oraz normy etyczne poczynań diagnostycznych;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji rodziny, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
2.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi ważnymi w kontekście informacji zebranych w środowisku klienta, mającymi wpływ na planowanie oddziaływań wobec niego, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych;
2.	PS1_K02	odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
3.	PS1_K03	formułuje wnioski w sporządzanej diagnozie;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Diagnoza - definicja, rodzaje diagnoz oraz ich specyfika. Zasady postępowania diagnostycznego oraz zasady etyczne podczas sporządzania diagnozy. Potencjalne zachowania klienta wpływające na informacje zebrane w czasie rozmowy z diagnostą. Kompetencje interpersonalne diagnosty. Techniki diagnostyczne oraz przebieg rozmowy/wywiadu.		

Warsztat pracy asystenta rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe dotyczące asystenta rodziny, podstaw jego działalności oraz warsztatu pracy. Rozumie także występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie. Posiada wiedzę z zakresu teoretycznych podstaw asystentury rodziny w Polsce;
2.	PS1_W10	zna zasady oraz normy prawne, etyczne i etykę zawodową asystenta rodziny;
Umiejętności		
1.	PS1_U10	potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii uwzględniającej najistotniejsze teorie i wiedzę na temat zawodu asystenta rodziny i jego warsztatu; potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami, oraz instytucjami współpracującymi na co dzień z asystentem rodziny; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
2.	PS1_U08	potrafi brać udział w debacie związanej z zagadnieniami dotyczącymi asystenta rodziny, omawianymi w ramach programu studiów, oceniać różne prezentowane stanowiska i o nich dyskutować;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej i w swojej działalności oczekuje tego samego wobec współpracujących podmiotów; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów asystenta rodziny; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotykanne na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie asystenta rodziny. Podstawy prawne warunkujące wykonywanie tego zawodu. Warsztat pracy asystenta rodziny: pożądane cechy, wybrane metody pracy z rodziną, sposób komunikowania się z rodziną, tworzenie planu pracy i jego realizacji. Potencjalne trudności rodzin objętych asystenturą, przyczyny dysfunkcji w rodzinie i możliwości wsparcia, które oferuje asystent rodziny.</p>		

Instytucje i programy wsparcia rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, wybranych instytucji i programów wsparcia rodziny;
2.	PS1_W02	zna kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania instytucji i programów wsparcia rodziny;
Umiejętności		
1.	PS1_U03	umie wykorzystać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł na temat instytucji i programów wsparcia rodziny; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
2.	PS1_U04	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne, dotyczące wybranych instytucji i programów wsparcia rodziny;
3.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;
2.	PS1_K04	jest gotów do inicjowania działań związanych z pomaganiem oraz rozwiązywaniem problemów społecznych jednostki i rodziny;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Powiatowe Centra Pomocy Rodzinne. Świadczenia rodzinne. Program 500+. Fundacje i stowarzyszenia – regulacje prawne i rozwiązania praktyczne. Wybrane organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny i poszczególnych jej członków. Instytucje opieki nad dzieckiem do lat. Działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych. Instytucje wsparcia rodziny w sytuacji rozwodu. Instytucje i programy wsparcia dla rodzin z osobami z niepełnosprawnościami. Opieka wytchnieniowa. Prezentacja wybranych przez studentów instytucji wsparcia rodziny.		

Poradnictwo rodzinne		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
L.p.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W03	zna psychologiczne i socjologiczne koncepcje funkcjonowania człowieka w rodzinie;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur rodzinnych;
3.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej; potrafi scharakteryzować proces poradnictwa rodzinnego;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	potrafi rozpoznawać i diagnozować problemy rodzinny; potrafi zaplanowanie badania diagnostycznego dla celów udzielania porady;
2.	PS1_U10	potrafi komunikować się i współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; potrafi współpracować z innymi specjalistami w celu udzielania pomocy;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; korzysta z pomocy, konsultacji i superwizji; dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy;
2.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie klientów pomocy społecznej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Definicja poradnictwa rodzinnego dla rodziny z dziećmi. Typy poradnictwa rodzinnego dla rodziny z dziećmi. Formy realizacji usługi w postaci poradnictwa rodzinnego. Czynności poradnicze - struktura etapów procesu pomagania. Narzędzia stosowane w poradnictwie rodzinnym.		

MODUŁ II

PRACA SOCJALNA W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Wybrane społeczności lokalne		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społeczeństwie i funkcjonowania wybranych społeczności lokalnych, rodzajów więzi i struktur społecznych;
2.	PS1_W05	zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i społeczności lokalnych;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy społeczności lokalnych;
2.	PS1_U03	umie wykorzystać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji na temat społeczności lokalnych z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
3.	PS1_U11	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się na wszystkich etapach swojego życia;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów wybranych społeczności lokalnych;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, członków wybranych społeczności lokalnych, dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Definicje społeczności lokalnych. Funkcjonowanie miejskich społeczności lokalnych. Wiejskie społeczności lokalne. Życie na suburbiach. Społeczności lokalne a problemy społeczne. Procesy i stosunki społeczne zachodzące w społecznościach lokalnych. Lokalizm. Kapitał społeczny jako czynniki kształtujący więzi w społecznościach lokalnych. Czynniki integrujące i dezintegrujące społeczności lokalne. Podmiotowość społeczności lokalnych. Wybrane społeczności lokalne, m.in: miejskie, małomiasteczkowe, wiejskie, społeczności pogranicza kultur, lokalne społeczeństwo obywatelskie, lokalne grupy działania, lokalne grupy wsparcia etc. Projekty społeczne na rzecz społeczności lokalnych. Samorząd terytorialny a społeczności lokalne. Wspieranie aktywności społeczności lokalnych jako rola i zadanie lokalnej polityki społecznej. Rola społeczności lokalnych w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych.</p>		

Praca socjalna z seniorami w środowisku lokalnym		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej; zna zastosowanie praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania seniorów w społeczeństwie, rodzajów więzi i struktur społecznych;
3.	PS1_W06	ma wiedzę o regułach komunikacji między pracownikiem socjalnym a klientem pomocy społecznej;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać problemy społeczne, poddawać analizie, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;
2.	PS1_U02	umie wykorzystać nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
3.	PS1_U05	potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne, dotyczące pracy socjalnej z seniorami w środowisku lokalnym;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K01	dokonyuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego;
2.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		

Wprowadzenie do pracy socjalnej z osobami starszymi w miejscu zamieszkania w dobie starzejącego się społeczeństwa. Podstawowa terminologia: środowisko lokalne, struktura społeczna, społeczność lokalna. Zasady organizowania społeczności lokalnej na rzecz seniorów.

Formy pomocy środowiskowej na rzecz osób w podeszłym wieku w kontekście wsparcia społecznego. Instytucjonalne formy wsparcia dla osób starszych o małej samodzielności i dezintegracji społecznej. Instytucjonalne formy wsparcia dla osób starszych o dużej samodzielności i integracji społecznej. Organizacje pozarządowe i wolontariat pracowniczy w służbie seniorom.

Dobre praktyki w pracy socjalnej z osobami starszymi w środowisku lokalnym. Standardy Usług Pomocy i Integracji Społecznej dla osób starszych. Finansowanie zadań w zakresie pracy socjalnej z osobami starszymi. Spotkania pokoleń metodą kreowania przestrzeni sprzyjającej międzypokoleniowemu dialogowi. Mapa zasobów środowiska lokalnego seniorów – formy pomocy środowiskowej na rzecz osób w podeszłym wieku w kontekście ich stylu funkcjonowania.

Praca z dziećmi i młodzieżą w środowisku lokalnym		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy z dziećmi i młodzieżą w środowisku lokalnym; rozumie występujące między nimi zależności oraz wyjaśniające je teorie;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy oraz zagadnienia dotyczące funkcjonowania dzieci i młodzieży, które następnie poddaje rozważaniom;
2.	PS1_U02	potrafi dokonać analizy, krytycznej oceny oraz diagnozy i prognozy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy socjalnej, jak również opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów socjalnych i innych inicjatyw na rzecz dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym;
2.	PS1_K05	prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, szczególnie dzieci i młodzieży; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne napotymane na drodze zawodowej;
TREŚCI PROGRAMOWE		

Praca z dzieckiem i młodzieżą w środowisku lokalnym. Rozważaniom poddane zostaną możliwości rozwoju i funkcjonowania dzieci oraz młodzieży w środowisku lokalnym. Problemy dzieci i młodzieży związane z funkcjonowaniem w grupie, rozwojem, realizacją pasji i zainteresowań oraz potencjalnymi zagrożeniami i problemami. Wybrane formy pracy i działalności na rzecz dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.

Animacja społeczno–kulturalna w społeczności lokalnej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej ze społecznością lokalną. Posiada wiedzę z zakresu animacji społeczności lokalnych, zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej;
2.	PS1_W02	zna kontekst społeczny omawianych zagadnień;
3.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania społeczności lokalnych, rodzajów więzi i społecznych uwarunkowań; ma wiedzę na temat roli kultury w budowaniu spójności struktur lokalnych;
4.	PS1_W05	zna i rozumie różnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin w społecznościach lokalnych;
5.	PS1_W08	zna podstawy diagnozy funkcjonowania społeczności lokalnych;
6.	PS1_W11	zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, zna zasady pozyskiwania środków z różnych źródeł zewnętrznych w tym z funduszy europejskich na realizację inicjatyw lokalnych;
Umiejętności		
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę; formułować i rozwiązywać problemy lokalnych społeczności, dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia;
2.	PS1_U04	umie rozwiązywać konflikty w społecznościach lokalnych na drodze mediacji;
3.	PS1_U07	posługuje się zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pomocy społecznej, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy;

4.	PS1_U10	potrafi współdziałać z przedstawicielami innych zawodów i instytucji funkcjonujących w środowisku lokalnych w tym przede wszystkim z obszaru kultury oraz wolontariuszami, umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego oraz uczenia się; korzysta z pomocy, konsultacji i systematycznie doskonali swój warsztat pracy;
2.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów na rzecz środowiska lokalnego; aktywnie i kreatywnie realizuje role animatora, rzeczownika; potrafi twórczo odnajdywać się na zmiennym rynku pracy;
3.	PS1_K05	przestrzega zasad etyki zawodowej i w swojej działalności oczekuje tego samego wobec współpracujących podmiotów; prezentuje odpowiedzialną i empatyczną postawę wobec innych ludzi, dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne;

TREŚCI PROGRAMOWE

Animacja kultury i animacja społeczna jako proces i metoda. Cele i funkcje animacji kultury i animacji społecznej. Czas wolny i zarządzanie czasem. Animacja w pracy pracownika socjalnego. Animacja i wolontariat. Metody wybrane animacji społeczności lokalnych (animacja przez sztukę, społeczno-edukacyjnego. działania w środowisku, budowania lokalnego partnerstwa, metoda CAL). Animator społeczny (animator w środowisku zmiany). Animator kultury w środowisku lokalnym. Etapy działań animacyjnych. Dobre praktyki – opis i analiza. Planowanie i wykonanie „akcji - animacji” na rzecz środowiska lokalnego (przez) studenta.

Metodyka pracy animatora środowiska lokalnego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej; rozumie występujące między nimi zależności;
2.	PS1_W04	zna kulturowe, prawne i ekonomiczne aspekty pomocy społecznej i pracy socjalnej w środowisku;
3.	PS1_W09	posiada wiedzę na temat funkcjonowania człowieka w społecznościach lokalnych, nt. rodzajów więzi i struktur lokalnych;

		Umiejętności
1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać problemy lokalnych społeczności;
2.	PS1_U03	wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
3.	PS1_U10	potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów;
		Kompetencje społeczne
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektów społecznych i innych inicjatyw na rzecz osób z różnych środowisk społecznych;
2.	PS1_K04	aktywnie i kreatywnie realizuje role animatora, asystenta, rzecznika, doradcy w zakresie rozwiązywania problemów klientów;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wprowadzenie do zagadnień animacji środowiska lokalnego. Animacja społeczna w teorii i praktyce. Trudności w prowadzeniu działań animacyjnych. Tworzenie i opracowywanie scenariuszy spotkań animacyjnych. Metody animacji środowiska lokalnego. Kluczowe kierunki animacji społecznej. Rodzaje animacji społecznej. Sylwetka animatora środowiska lokalnego. Animacja środowiska lokalnego – przykłady dobrych praktyk. Animacja środowiska lokalnego w praktyce – zajęcia w terenie.</p>		

Praca socjalna ze społecznością lokalną		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej w społecznościach lokalnych;
2.	PS1_W04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania społeczności lokalnych i grup;
3.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji społecznej;
4.	PS1_W06	zna reguły komunikacji w społecznościach lokalnych;
5.	PS1_W11	zna zasady aktywizacji społeczności lokalnych na rzecz realizacji wspólnotowych celów;
		Umiejętności

1.	PS1_U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i w oparciu o nią formułować i rozwiązywać różne problemy społeczności lokalnych; opracowuje rozwiązania problemów o różnym poziomie złożoności;
2.	PS1_U04	umie rozwiązywać konflikty na drodze mediacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych;
3.	PS1_U06	umie posługiwać się i sporządzać dokumentację;
Kompetencje społeczne		
1.	PS1_K04	potrafi inicjować i kierować aktywność społeczności na rzecz rozwiązywania jej problemów;
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Socjopedagogiczne rozumienie pojęcia społeczność lokalna. Historyczne przykłady organizowania społeczności lokalnych na rzecz poprawy społeczno-ekonomicznych warunków życia mieszkańców. Metoda pracy socjalnej ze społecznością w szerszym kontekście metod organizowania społeczności lokalnej. Budzenie sił ludzkich, empowerment, kapitał społeczny jako cele i środki organizowania społeczności lokalnej. Metoda pracy z grupą w zastosowaniu do pracy socjalnej ze społecznością lokalną. Dążenie do profesjonalizacji organizowania społeczności lokalnej.</p>		

Realizacja projektów społecznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	PS1_W01	zna i rozumie różne obszary problemowe z zakresu pracy socjalnej i pracy z beneficjentami pomocy społecznej, które następnie poddaje rozważaniom w ramach projektu społecznego;
2.	PS1_W05	zna i rozumie zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin, będące przedmiotem analizy w projekcie społecznym;
Umiejętności		
1.	PS1_U02	przygotowując projekt społeczny wykorzystuje nowoczesne technologie w celu pozyskiwania informacji z wiarygodnych źródeł; krytycznie ocenia i analizuje zebrane dane;
2.	PS1_U10	realizując projekt społeczny potrafi pracować zarówno indywidualnie, jak i w grupie oraz współdziałać z przedstawicielami innych zawodów, wolontariuszami oraz instytucjami; umie planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole;

		Kompetencje społeczne
1.	PS1_K03	stara się myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; samodzielnie przygotowuje i uczestniczy w przygotowaniu projektu społecznego;
2.	PS1_K04	potrafi przygotowywać i współorganizować szeroko pojętą działalność na rzecz rodziny i środowiska lokalnego;
TREŚCI PROGRAMOWE		
Zagadnienia związane z realizowaniem projektów społecznych. Pojęcie projektu, sposób jego tworzenia, zasady realizacji. Problemy społeczne. Etapy powstawania projektu społecznego. Sposób tworzenia harmonogramu prac i podziału ról wśród uczestników projektu. Narzędzia umożliwiające ewaluację projektów społecznych. Potencjalne trudności związane z realizacją projektów społecznych.		